

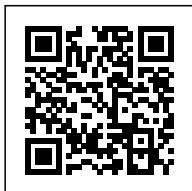
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

502/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb.,
o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: ministr obrany
Doručeno poslancům: 2. června 2015 v 11:48

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2015,

**kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění zákona č. 352/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 147/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 253/2012 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 3 se za slova „potřeb ozbrojených sil“ vkládají slova „a ministerstva“.

2. V § 2 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 13 se označují jako odstavce 4 až 12.

3. V § 2 odst. 10 se slova „, vojenského záchranného útvaru“ zrušují.

4. V § 2 se doplňují odstavce 13 a 14, které znějí:

„(13) Operačním nasazením se rozumí

a) použití ozbrojených sil při obraně České republiky proti vnějšímu napadení nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, nebo

b) plnění úkolů ozbrojených sil v prostředí ozbrojeného konfliktu nebo v prostředí ohroženém bojovou činností.

(14) Úkolovým uskupením se rozumí dočasné uskupení vojenských útvarů, vojenských zařízení, jednotek, jejich částí nebo jednotlivých vojáků v činné službě, pod velením stanoveného velitele, které je sestaveno za účelem operačního nasazení, k provedení konkrétní operace nebo splnění konkrétního úkolu, a které nemá stálou organizační strukturu. Velitel má vůči vojákům úkolového uskupení postavení služebního orgánu.“.

5. Za § 3 se vkládají nové § 3a a 3b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 24 znějí:

„§ 3a

Vojenská přísaha

Voják²⁴⁾ skládá vojenskou přísahu, která zní:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám!“.

§ 3b

Složení vojenské přísahy

(1) Složení vojenské přísahy je podmínkou výkonu vojenské činné služby.

(2) Na vojáka, který vojenskou přísahu odmítne složit, složí ji s výhradou nebo ji vezme zpět, se hledí jako na vojáka, který svévolně nenastoupí výkon vojenské činné služby.

(3) Závazky vyplývající z vojenské přísahy zanikají, pokud voják podá prohlášení o odmítnutí výkonu vojenské činné služby nebo pozbyde státní občanství České republiky.

(4) Podmínky a způsob složení vojenské přísahy a zániku závazků z přísahy vyplývajících stanoví ministerstvo vyhláškou.

---

²⁴⁾ § 1 odst. 4 zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

6. V § 4 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Ve vojenských objektech a při plnění úkolů ozbrojených sil mimo vojenské objekty je zakázáno pořádat politická shromáždění a volební kampaně.“.

7. V § 5 písm. c) a d) se čárka za slovy „vojenským útvarům“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenským záchranným útvarům“ se zrušují.

8. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který zní:

„§ 6a

Příslušníci ozbrojených sil určených k plnění úkolů civilní obrany

Vláda stanoví nařízením s využitím čl. 67 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů vojenské útvary, vojenská zařízení anebo jejich části nebo kategorie příslušníků ozbrojených sil k plnění úkolů civilní obrany podle čl. 61 tohoto protokolu.“.

9. V § 7 odst. 1 písm. b) se čárka za slovy „vojenské útvary“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

10. V § 7 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) vytváří podmínky pro příslušníky ozbrojených sil k výkonu státní sportovní reprezentace.“.

11. V § 7 odstavec 3 zní:

„(3) Součástí ministerstva je Generální štáb Armády České republiky, který zabezpečuje velení armádě a který se v rozsahu své působnosti podílí na plnění úkolů stanovených ministerstvu zvláštním právním předpisem. V čele Generálního štábu Armády České republiky je náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen „náčelník Generálního štábu“).“.

12. V § 7 se doplňují odstavce 5 až 7, které znějí:

„(5) Vláda stanoví na návrh ministra systemizaci Generálního štábu Armády České republiky na příslušný kalendářní rok, a to v tomto rozsahu:

- a) počet systemizovaných míst vojáků klasifikovaných hodnotmi,
- b) počet systemizovaných míst zaměstnanců v pracovním poměru, kteří nejsou vedoucími zaměstnanci, klasifikovaných platovými třídami,
- c) počet systemizovaných míst vedoucích zaměstnanců v pracovním poměru klasifikovaných platovými třídami,
- d) objem prostředků na platy vojáků a
- e) objem prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru.

(6) Není-li systemizace Generálního štábu Armády České republiky schválena do 31. prosince, použije se pro následující kalendářní rok dosavadní systemizace.

(7) Organizační strukturu Generálního štábu Armády České republiky schvaluje ministr na základě návrhu připraveného náčelníkem Generálního štábu v souladu se systemizací Generálního štábu Armády České republiky schválenou vládou.“.

13. V § 10 odst. 2 se slova „z povolání“ nahrazují slovy „v činné službě“.

14. V § 13 se čárka za slovy „vojenské útvary“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

15. V § 14 odst. 1 písm. k) se slovo „ochrany“ nahrazuje slovem „obraný“.

16. V § 15 se čárka za slovy „územní samosprávy“ nahrazuje slovem „nebo“ a slova „nebo vojenské záchranné útvary“ se zrušují.

17. V § 16 odst. 1 se slovo „vyžadovat“ nahrazuje slovem „vyžadovat²⁵⁾“.

Poznámka pod čarou č. 25 zní:

„²⁵⁾ § 20 a násl. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

18. V § 18 se slova „osoby, požární“ nahrazuje slovy „osoby nebo požární“, slova „nebo vojenské záchranné útvary“ se zrušují a za slova „o použití vojenské techniky“ se vkládá slovo „neprodleně“.

19. § 19 se včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 11a zrušuje.

20. V § 21 se slova „Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nestačí-li síly a prostředky pro zajištění letadel pro zdravotnickou záchrannou službu, podílí se armáda“ nahrazují slovy „Armáda se podílí“.

21. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu zní:

„§ 22a

Bezplatné používání vozidla ozbrojených sil k výkonu služby

(1) Náčelník Generálního štábu a jeho zástupce mají nárok na bezplatné používání vozidla ozbrojených sil k výkonu služby nebo v souvislosti s ní anebo k osobní potřebě.

(2) Služební orgán může v odůvodněných případech vojákovi v činné službě povolit použití vozidla ozbrojených sil k cestě do místa výkonu služby a zpět v souvislosti s plněním úkolů ozbrojených sil.“.

22. V § 24a odst. 1 písmeno g) zní:

„g) příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti bezpečnostních sborů České republiky při řešení mimořádných nebo krizových situací v zájmu ochrany života, zdraví a majetku občanů České republiky nebo při plnění úkolů příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a při ochraně zájmů České republiky v zahraničí.“.

23. V § 29 odst. 2 se slova „, vojenských záchranných útvech“ zrušují.

24. V § 31 odst. 3 se slovo „ochranu¹⁾“ nahrazuje slovem „obranu¹⁾“.

25. V § 31 odst. 4 se slova „i vojáci mimo činnou službu a další osoby“ nahrazují slovy „vojáci v záloze a také osoby“.

26. V § 32 odstavec 2 zní:

„(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) druhy a kategorie vojenských vozidel a vojenských pracovních strojů a způsob schvalování jejich technické způsobilosti,
- b) podmínky uznávání osvědčení o schválení typu vojenského vozidla vydaného jiným státem,
- c) technické podmínky, konstrukci a provedení vojenských vozidel a možné výjimky,
- d) předpoklady technické nezpůsobilosti a zákazu provozu vojenských vozidel a
- e) doplňkovou výstroj a vybavení vojenských vozidel.“.

27. V § 32a odst. 2 se slovo „misích“ nahrazuje slovem „operacích“.

28. V § 32a se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) V případě, že platnost pravidelné technické prohlídky a měření emisí vozidla ozbrojených sil nasazeného v zahraniční operaci končí v průběhu zahraniční operace nebo během návratu z ní, má se za to, že tato platnost končí posledním dnem šestého měsíce

následujícího po dni návratu vozidla ze zahraniční operace.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

29. V § 34 odst. 6 se slova „v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů“ zrušují.

30. V § 40 odst. 4 se slova „v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů“ zrušují.

31. Nadpis § 42 zní:

„Použití vojenské zbraně při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby mimo bojovou situaci“.

32. V § 42 odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „Voják“ vkládají slova „v činné službě“ a na konci textu úvodní části ustanovení se doplňují slova „nebo zvláštní prostředky uvedené v § 42a odst. 2“.

33. V § 42 odst. 3 a 7 se za slovo „voják“ vkládají slova „v činné službě“.

34. V § 42 odst. 4 a 5 se za slovo „Voják“ vkládají slova „v činné službě“.

35. V § 42a odst. 1 a 3 se slova „z povolání“ nahrazují slovy „v činné službě“.

36. V § 44 odst. 3 se za slovo „údajích“ vkládají slova „strojníků, cvičitelů strojnického výcviku, zkušebních komisařů ženijního vojska,“.

37. Na konci textu nadpisu části desáté se doplňují slova „**A SLUŽEB**“.

38. Za část desátou se vkládá nová část jedenáctá, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST JEDENÁCTÁ

RIZIKOVÝ PŘÍSPĚVEK

§ 44b

Občanskému zaměstnanci, který se podílí na zabezpečení úkolů ozbrojených sil v zahraničí podle § 10 a který je vyslán na pracovní cestu k výkonu práce do místa, kde probíhá zahraniční operace, náleží rizikový příspěvek ve výši 700 až 3 500 Kč denně. Výši příspěvku v závislosti na míře rizika, intenzitě a době působení stanoví pro konkrétní zahraniční operaci ministr.“.

Dosavadní část jedenáctá se označuje jako část dvanáctá.

Čl. II
Přechodné ustanovení

Vojenská přísaha složená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za vojenskou přísahu složenou podle zákona č. 219/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

A. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Definice problému

Potřeba nové právní úpravy vyplývá především ze skutečnosti, že zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ozbrojených silách“), přestože byl již několikrát novelizován, již nevyhovuje věcným potřebám ozbrojených sil z pohledu jejich řízení, plnění úkolů a zabezpečení.

Řešením je nově navrhovaná právní úprava, která reaguje na změny ve strategických dokumentech řešících vojenskou problematiku, v ozbrojených silách a v právním řádu České republiky, především v branné legislativě.

Jedním z předpokládaných důsledků předkládaného návrhu zákona by mělo být přijetí přehledné právní normy, která povede k posílení důvěry občanů v právní řád, k zlepšení postavení ozbrojených sil, k odstranění nedostatků a nejasností ve výkladu zákonných ustanovení a tím ke zlepšení podmínek pro řízení ozbrojených sil a plnění úkolů ozbrojených sil.

Návrh zákona je koncipován na základě závěrů usnesení vlády č. 369 ze dne 18. května 2011, o Bílé knize o obraně (dále jen „Bílá kniha“) a v návaznosti na ustanovení usnesení vlády č. 665 ze 8. září 2011, Bezpečnostní strategie České republiky.

Návrhy věcných změn vychází také z Obranné strategie České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 26. září 2012 č. 699, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 23. ledna 2013 č. 51 a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky, schválené usnesením vlády ze dne 23. ledna 2013 č. 52.

Návrh je předkládán v návaznosti na probíhající reformu branné legislativy.

1.3. Popis existujícího právního stavu

Zákon o ozbrojených silách upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil, jejich řízení, přípravu a vybavování vojenským materiálem a možnosti použití tohoto materiálu. Za dobu své účinnosti byl několikrát změněn.

Rozsáhlejší změny zákona o ozbrojených silách byly provedeny:

- a) **zákonem č. 546/2005 Sb.**, kdy změny byly vyvolány postupným naplňováním cílů Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky, přepracované na změněný zdrojový rámec;

- b) zákonem č. 147/2010 Sb.**, kdy byla provedena právní úprava procesních postupů ministerstva při schvalování technické způsobilosti vojenské letecké techniky. Stanoveny byly závazné procesní postupy v oblasti schvalování technické způsobilosti vojenské letecké techniky a v evidenci vojenských letadel v návaznosti na právní úpravu provedenou zákonem o civilním letectví.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

Navržená právní úprava se přímo dotkne pouze rezortu Ministerstva obrany; přípravu vojáků v činné službě pro plnění úkolů Policie České republiky není potřebné zvláště v tomto zákoně upravovat, neboť nutnost této přípravy již vyplývá ze stávajícího znění zákona.

1.5. Popis cílového stavu

Hlavním cílem materiálu je nahradit vojenské záchranné útvary novým institutem, přidělení útvaru k plnění úkolů civilní obrany, a to v souladu s mezinárodními závazky České republiky (Ženevské úmluvy), definovat v zákoně nové pojmy související s vývojem po dobu posledních třinácti let při nasazování sil a prostředků ozbrojených sil k plnění mezinárodních závazků České republiky (operační nasazení, úkolové uskupení) a upravit některé záležitosti týkající se vojenské techniky a jejího provozování, resp. technických prohlídek (zejm. u vozidel, jež se vrací z mise v zahraničí, apod.).

Nově bude v zákoně o ozbrojených silách obsažena také vojenská přísaha, která byla dříve v zákoně č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů.

Novela také dílčím způsobem upravuje některé již existující instituty (rozšíření omezení politických kampaní pro vojáky apod.).

1.6. Zhodnocení rizika

Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní ústavní povinností státu.

Vláda, jako vrcholný orgán výkonné moci, odpovídá za zajišťování obrany státu a přísluší jí rozhodovat o základních koncepčních otázkách majících vztah k zajišťování obrany státu a k ozbrojeným silám.

Ministerstvo obrany jako ústřední správní úřad zpracovává obranné a strategické koncepce a koordinuje plánovací aktivity, které souvisejí s obranou státu, s postavením, úkoly a členěním ozbrojených sil. Zpracovává i další koncepční materiály, popřípadě koordinuje jejich zpracování, pokud to vyžadují aktuální potřeby obrany státu a plní další úkoly při zabezpečování obrany České republiky a řízení ozbrojených sil.

Naplňování vládou schválených koncepčních materiálů vyžaduje provedení právní úpravy v této oblasti, a to ve formě navrhovaného zákona. Jde o snahu uceleným a jednoznačným způsobem novelizovat ta ustanovení zákona, která se týkají závěrů a doporučení Bezpečnostní strategie České republiky, Obranné strategie České republiky, Bílé knihy, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky.

Nebude-li tato problematika upravena zákonem, může v budoucnu docházet ke zpochybňování těchto vládou schválených strategických dokumentů.

V případě neschválení změny zákona o ozbrojených silách nebude reflektována probíhající reforma branné legislativy, a tím nedojde k naplnění výše zmíněných koncepcí a závěrů, které vláda schválila (zejm. se týká koncepce vojáků v záloze, koncepce mobilizace, akceschopnosti Armády České republiky).

2. Návrh variant řešení

Vzhledem k rozsahu věcných změn není nutné uvažovat o zpracování nového zákona, novelizace stávajícího zákona, tj. **Varianta I.** se jeví jako nejvýhodnější varianta, která je také navrhována. Návrhem zákona dojde k naplnění základních koncepčních rozhodnutí vlády, spadajících do působnosti resortu obrany, a budou vytvořeny odpovídající podmínky v oblasti bezpečnostní, obranné i vojenské politiky z pohledu ozbrojených sil České republiky.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nelze přijmout tzv. „**Nulovou variantu**“, neboť cíle stanovené v uvedených koncepčních materiálech nelze realizovat bez novely stávající právní úpravy. Ponechání dosavadní právní úpravy by se dostalo do rozporu s několika usneseními vlády i se závěry schválenými v Bílé knize.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Návrh zákona není spojen s požadavky na navýšení prostředků ze státního rozpočtu České republiky ani z rozpočtů územních samosprávných celků. Finanční krytí upravovaných nebo nově navrhovaných institutů bude zabezpečeno v rámci rozpočtové kapitoly ministerstva, a to přesunem finančních prostředků v rámci položkové skladby rozpočtové kapitoly ministerstva.

Navrhovaná úprava textu § 31 odst. 4 nebude mít dopad na zvýšení nákladů ze státního rozpočtu, neboť osoby, kterým bude při slavnostních příležitostech povoleno nošení vojenského stejnokroje, si vojenský stejnokroj hradí z vlastních finančních prostředků (cca 12 100,- Kč).

Finanční prostředky k naplnění § 44 b budou vyčleněny z rozpočtu stanovenému Kapitole MO bez požadavku na jeho navýšení. Rezort obrany vysílá do uvedených rizikových oblastí v průměru do deseti zaměstnanců. Průměrná výše příplatku je kalkulována ve výši 3000 EUR měsíčně. Kalkulace nákladů na navrhované činí maximálně 36 000 EUR ročně, tj. 1,2 mil. Kč včetně povinného pojistného hrazeného zaměstnavatelem.

4. Návrh řešení

4.1. Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Ministerstvo obrany po posouzení všech podnětů a připomínek dospělo k závěru, že variantou doporučenou k dalšímu řešení je předkládaný návrh zákona, kterým se mění zákon o ozbrojených silách. Výsledkem je předkládaný návrh zákona, výše uvedený **jako varianta I.**

5. Implementace doporučené varianty a vynuocování

Orgánem odpovědným za realizaci provedených změn je Ministerstvo obrany.

6. Přezkum účinnosti regulace

Předmět právní úpravy bude sledován po celou dobu naplňování stanovených cílů, tj. minimálně v časovém horizontu do roku 2015, kdy bude možno provést hodnocení, zda došlo k dosažení deklarovaného cíle.

7. Konzultace

Samotné přípravě návrhu zákona předcházelo projednávání koncepčních materiálů, ze kterých návrh zákona vychází (Bezpečnostní strategie České republiky, Obranná strategie České republiky, Bílá kniha, Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky a Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky) se všemi ústředními správními úřady i v rámci rezortu obrany. Návrh zákona bude v rámci připomínkových řízení projednán v rámci rezortu obrany i se všemi ústředními správními úřady.

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona není v rozporu s Ústavou České republiky, ústavním pořádkem a právním řádem České republiky. Většina změn je dílčí a spíše technického rázu, nejedná se o žádné koncepční provádění Ústavy České republiky, případně ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zachovává stávající koncept platné právní úpravy.

Nově se zavádí omezení politického práva pořádat politická shromáždění a kampaně ve vojenských objektech, resp. při činnosti ozbrojených sil mimo vojenské objekty. Omezení práv stanovených v čl. 17 resp. 20 Listiny základních práv a svobod je důvodné a přiměřené a respektuje stávající koncepci omezení politických práv v souvislosti s výkonem branné povinnosti.

Návrh je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, jedná se především o Ženevské úmluvy a o Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, která vojenskou službu jakožto povinnost uloženou občanu vysloveně uvádí coby výjimku ze zákazu nucených prací v čl. 4. odst. 3 písm. b); omezení svobody shromažďování a pořádání politických kampaní v zájmu národní bezpečnosti pak představuje zákonné omezení předvídané čl. 11 úmluvy a jím výslovně povolené.

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva se na předmět úpravy prováděný návrhem zákona nevztahuje.

Předkládaný návrh zákona není v rozporu s právem Evropské unie ani netransponuje její předpisy.

Rovněž se nepředpokládají dopady do sociální sféry, dopady na životní prostředí, dopady na podnikatelské prostředí, ani dopady na rovné postavení mužů a žen.

C. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh zákona je svým rozsahem přiměřený účelu stanovení podrobností k realizaci závěrů Bezpečnostní a Obranné strategie České republiky a Bílé knihy.

Návrh zákona nestanovuje nové, ani podstatně nerozšiřuje stávající kompetence orgánů, které vstupují do řízení ozbrojených sil nebo které plní úkoly ozbrojených sil. I nadále zůstávají kompetence při řízení ozbrojených sil prezidentovi, vládě, ministerstvu obrany a náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Tyto kompetence jsou jimi naplňovány již od doby účinnosti zákona a nejsou tedy předpoklady pro specifikaci jakýchkoliv korupčních rizik. Nedochozí ke koncentraci pravomocí u žádného z funkcionářů rezortu Ministerstva obrany.

Při řízení ozbrojených sil i jejich jednotlivých součástí je uplatňován princip nedílné velitelské pravomoci, velení a řízení je prováděno formou rozkazů a odborných nařízení a riziko korupce je i z tohoto pohledu nulové.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 1

Navrhovaná úprava odstraňuje současnou nedostatečnou a neefektivní právní úpravu, která nepostihuje veškeré funkční vazby mezi Ministerstvem obrany a ozbrojenými silami České republiky a provázanost, resp. vzájemnou podmíněnost jimi plněných úkolů (viz např. § 2 a 3 zákona č. 219/1999 Sb. nebo § 16 zákona č. 2/1969 Sb.). Nově je tedy vojenským zařízením rovněž normativně přiznáváno postavení odpovídající dlouhodobě existujícím a objektivně vzniklým vztahům těchto zařízení k Ministerstvu obrany, což v praxi významně organizačně usnadní využívání vytvořených sil a prostředků a konformitu jimi plněných úkolů.

K bodům 2, 3, 7, 8, 9,14, 16, 18, 19, 23

Dochází k zrušení vojenských záchranných útvarů, je proto nezbytné v textu zákona pojem „vojenský záchranný útvar“ nepoužívat.

Statut vojenského záchranného útvaru mají v současné době pouze dvě jednotky Armády České republiky (dále jen „AČR“). Jedná se o samostatné záchranné rotы dislokované v posádkách Rakovník a Olomouc. Tabulkové počty každé z rot jsou 110 vojáků. Rotы jsou záměrně dislokovány ve společných kasárnách s ženijními prapory 15. ženijní brigády, protože nejsou plně logisticky soběstačné a vyžadují podporu těchto praporů. Jako celek nelze tyto rotы k plnění jiných úkolů, protože jsou určeny výhradně k plnění humanitárních úkolů civilní obrany.

Systém vyžadování a nasazování sil a prostředků vojenských záchranných útvarů ve prospěch integrovaného záchranného systému doznal před několika lety významných změn a dnes je obdobný jako u jiných vyčleněných jednotek a útvarů AČR. Standardně probíhá vše centrálně cestou Operačního a informačního střediska Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Společného operačního centra Ministerstva obrany. Samostatné záchranné rotы, stejně jako ostatní útvarы AČR, vyčleňují ve prospěch Ústředního poplachového plánu Integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) účelově složené odřady k řešení mimořádných událostí dle jejich charakteru. Zkušenosti z posledních tří let ukazují, že samostatné záchranné rotы byly nasazovány zřídka, zpravidla jen při větších pohromách, které ale stejně vyžadují nasazení daleko větších sil, než jen dvou záchranných rot. Jejich specifické postavení v rámci AČR je tak v mírových podmínkách prakticky neopodstatněné.

Dne 26. září 2012 schválila vláda České republiky svým usnesením č. 707 strukturu a počty ozbrojených sil České republiky v letech 2013 až 2015. Schválená struktura vychází z rozpočtových možností rezortu Ministerstva obrany a obsahuje i záměr transformovat současné samostatné záchranné rotы do struktury ženijních útvarů AČR. Toto opatření sleduje cíl zefektivnit využitelnost sil a prostředků těchto rot a rozšířit ji i ve prospěch AČR bez vlivu na jejich schopnosti.

Transformace samostatných záchranných rot a jejich integrace do struktury ženijních praporů sice znamená jejich zánik jako specifické kategorie vojenských útvarů, neznamená však ztrátu jejich odborných schopností. Jejich schopnosti působit ve prospěch zůstanou v rámci ženijních praporů zachovány jak co do rozsahu, tak i do kapacit, navíc budou moci přímo využívat logistickou podporu těchto praporů. Jejich specifickou úlohu při plnění

humanitárních úkolů civilní obrany v době válečného stavu by pak mohly, v případě nutnosti, převzít ostatní vojenské útvary a vojenská zařízení. Tak to předpokládá i § 14 navrhované novely zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách.

Záměr se nijak nedotkne celkové schopnosti AČR působit ve prospěch IZS a nenaruší současný systém připravenosti státu čelit rozsáhlým živelním a humanitárním katastrofám. Naopak zrušením dnes již prakticky jen symbolického institutu dojde k úspoře prostředků, přičemž kapacity AČR použitelné pro IZS zůstávají nezměněny. AČR si je velmi dobře vědoma důležitosti vyčleňování svých sil a prostředků ve prospěch IZS a i vysoce pozitivnímu vnímání plnění takových úkolů veřejností. AČR proto v žádném případě neplánuje svou účast v IZS snižovat.

Vzhledem k návrhu zrušit § 2 odst. 4 upravující existenci vojenských záchranných útvarů jako samostatné součásti armády se navrhuje umožnit určení některých jednotek k plnění humanitárních úkolů civilní obrany jako možnost dle aktuálních úkolů ozbrojených sil. Zřízeny by tak mohly být například záchranné roty v rámci některého z ženijních praporů.

Tento postup je i v souladu s mezinárodním právem (Ženevské úmluvy), které zřizování jednotek civilní obrany v rámci ozbrojených sil upravuje jako možnost, nikoliv jako povinnost.

K bodu 4

Změna právní úpravy týkající se zejména problematiky zahraničních operací a plnění úkolů OS ČR v prostředí intenzivního ozbrojeného násilí je žádoucí z důvodů systematických a terminologických.

Na základě dosavadních zkušeností ze zahraničních operací se ukázalo, že institut operační nasazení je jednoznačně potřebný. Nově navrhovaný institut operačního nasazení pokrývá plnění úkolů bojového charakteru mimo stav ohrožení státu nebo válečný stav. Příslušníci AČR jsou běžně nasazováni do zahraničních operací v oblastech probíhajících ozbrojených konfliktů. Vzhledem k vývoji mezinárodního bezpečnostního prostředí se dnes jedná o jejich zapojení zejména do tzv. vnitrostátních (vnitřních) ozbrojených konfliktů (např. Kosovo, Afghánistán). Zapojení příslušníků AČR do tzv. mezinárodních ozbrojených konfliktů je výjimkou (např. 1. válka v Zálivu), neboť naprostá většina ozbrojených konfliktů, které v současnosti probíhají, má charakter nikoliv mezinárodního, ale právě vnitřního ozbrojeného konfliktu. Součástí změny bezpečnostního prostředí je i rostoucí role nestátních aktérů, včetně intenzivního nárůstu bezpečnostních rizik způsobených entitami kriminálního charakteru, jejichž schopnost ovlivňovat bezpečnostní prostředí je v některých případech srovnatelná s menšími státy.

V obou typech ozbrojených konfliktů (mezinárodní/vnitřní) může existovat vysoká míra organizovaného ozbrojeného násilí používaného jednotlivými stranami v konfliktu. To platí i v případech některých humanitárních misí nebo stabilizačních operacích proti nestátním aktérům.

Z uvedeného vyplývá, že nasazené jednotky AČR se tak již dnes často ocitají a v případě obdobných operací v budoucnu budou nevyhnutelně ocitat v prostředí ohroženém intenzivní činností protivníka. Například vzhledem ke značné aktivitě a vynalézavosti protivníka v Afghánistánu se v případě Úkolového uskupení speciálních sil a jednotek Operation Mentoring and Liaison Team Wardak – Výcvikový a poradní tým - a Provinční rekonstrukční tým Logar fakticky jedná o permanentní bojovou činnost. V případě některých

operací se intenzita užívaného násilí a ozbrojených střetů prakticky neliší od vysoké intenzity bojů v některých mezinárodních ozbrojených konfliktech.

Z právního hlediska tak vzniká na první pohled paradoxní situace, kdy se např. v případě současného nasazení AČR v Afghánistánu z hlediska mezinárodního práva se Česká republika účastní vnitřního ozbrojeného konfliktu, avšak z hlediska vnitrostátního práva České republiky nejsou důvody deklarovat stav ohrožení státu nebo válečný stav, přičemž jiný stav pro obdobné účely právní řád České republiky nezná. Příslušníci AČR tak plní bojové úkoly, mnohdy se nacházejí prakticky v permanentní bojové situaci a jsou neustále přímo ohrožováni bojovou činností nepřítele, avšak právní a zejména vnitřní předpisy Ministerstva obrany jsou nastaveny takřka výhradně na činnost v „ideálních“ mírových podmínkách při přípravě k obraně České republiky, navíc na teritoriu a v prostředí České republiky.

Oblast jednotlivých specifických stavů, kterými může být reagováno na různé typy ohrožení je upravena ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. (dále jen „zákon o bezpečnosti České republiky“). V čl. 2 odst. tohoto zákona je stanoveno: „Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.“ Tzv. „plnění společných závazků o obraně...“ se vztahuje na čl. 5 Washingtonské smlouvy, přičemž ale např. operace NATO KFOR a ISAF jsou operacemi mimo čl. 5 této úmluvy, i když samozřejmě probíhají na základě mandátu RB OSN. Z ustanovení čl. 2 odst. 1 zákona o bezpečnosti České republiky je zřejmé, že jím není pokryta situace nasazení ozbrojených sil České republiky v prostředí vnitřního ozbrojeného konfliktu, pokud nenastává žádná ze situací uvedených v čl. 2 zákona o bezpečnosti České republiky. Ta zpravidla v případě vyslání relativně malých jednotek na geograficky vzdálené území nenastává.

Z Bezpečnostní strategie ČR, vyplývá, že konflikt vysoké intenzity na území České republiky ani v příštích 20-ti letech nehrozí, avšak jsou pravděpodobné geograficky vzdálené hrozby. Působení v zahraničních misích ani v budoucnu zřejmě nebude probíhat v podmínkách stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu ve smyslu zákona o bezpečnosti České republiky. Je pravděpodobné, že i budoucí operace OS ČR budou zpravidla probíhat v prostředí vnitřních ozbrojených konfliktů.

Z uvedených důvodů je žádoucí vytvoření nového právního institutu výslovně upravujícího působení ozbrojených sil v prostředí mezinárodních nebo vnitřních ozbrojených konfliktů nebo oblastí s vysokou úrovní probíhajícího nebo hrozícího užívání násilí. Institut operačního nasazení není doplněním stavu ohrožení státu nebo válečnému stavu upraveným zákonem o bezpečnosti České republiky a nijak nezasahuje do problematiky upravené v zákoně o bezpečnosti České republiky. Na základě vytvoření institutu operačního nasazení by bylo možné jednoznačně pojmenovat situaci, v jaké AČR plní úkoly v zahraničních operacích a právně ošetřit věcný stav věci.

Úkolové uskupení je specifickým uskupením v rámci ozbrojených sil. Standardně se i v prostředí NATO používá v případě, kdy účelově sestavené uskupení umožní splnit úkol efektivněji než je v možnostech organických jednotek. Prostředí moderních ozbrojených konfliktů, ale i mírových operací zejména v prostředí asymetrických konfliktů často nevyžaduje nasazování velkých svazků standardizovaných jednotek, avšak je zároveň velmi variabilní. Z toho důvodu že je daleko efektivnější přizpůsobovat strukturu jednotky aktuálnímu plněnému úkolu a prostředí. Za tímto účelem jsou vojáci k úkolovému uskupení

„odvelování“ dle aktuálních potřeb. Zároveň však trvá potřeba velitele úkolového uskupení vystupovat vůči příslušníkům úkolového uskupení jako služební orgán, nebo jako příkazce operace při pořízování majetku atd. Vzhledem k tomu, že by bylo zcela neefektivní vytvářet za tímto účelem paralelní strukturu standardizovaného vojenského útvaru, je institut úkolového uskupení zcela adekvátním nástrojem, který se již v zahraničních operacích plně osvědčil.

K bodu 5

Po zrušení základní (náhradní) služby došlo k významnému posunu okolností skládání vojenské přísahy. Její text je v současnosti zařazen v zákoně, který upravoval průběh právě základní (náhradní) služby, která byla u všech vojáků prvním typem výkonu vojenské činné služby. V souvislosti s přípravou nového zákona, který nahradí zákon č. 220/1999 Sb. je však na místě přesunout její zákonnou úpravu do zákona, který se vztahuje na ozbrojené síly jako takové, protože ji musí složit všichni vojáci při jejich povolání do ozbrojených sil, a to bez ohledu na konkrétní druh jejich vojenské činné služby.

Nově bude voják přísahat též, že bude plnit úkoly ozbrojených sil, čímž vyjadřuje svou ochotu vykonávat vojenskou činnou službu nejen v rámci přímé obrany vlasti, ale také podle mezinárodních závazků České republiky.

K bodu 6

V současné době je zákaz politické činnosti v ozbrojených silách řešen třemi právními předpisy. V zákoně č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, je v § 5 odst. 3 stanoveno: „*Strany a hnutí mohou být organizovány zásadně na územním principu. Zakládat a organizovat činnost stran a hnutí na pracovištích nebo v případech stanovených zvláštními zákony je nepřípustné.*“ Přičemž odkaz se váže k § 2b již neplatného zákona č. 76/1959 Sb. V zákoně č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání je v § 44 stanoveno: Voják nesmí ve vojenských objektech pořádat politická shromáždění ani provádět politickou agitaci. V § 45 odst. 1 je pak stanoveno: „*Voják nesmí být členem politické strany, politického hnutí a odborové organizace.*“ V zákoně č. 219/1999 Sb. je pak omezena činnost politických stran a hnutí. Mimo politické strany a hnutí však zvláště v souvislosti s volbami vznikají nebo působí subjekty, které nejsou registrovány podle zákona č. 424/1991 Sb., ale zjevně vykonávají volební kampaň za účelem účasti ve volbách, tedy podílu na politické moci ve státě. Současná úprava však tuto činnost v ozbrojených silách neomezuje (je předmětem diskuze, zda je omezena podílem vojáka z povolání, např. velitel útvaru povolí vstupu aktivistů do vojenského objektu). Pro zabezpečení rovného přístupu a jasného omezení této činnosti se navrhuje doplnit ustanovení, které omezí činnost bez ohledu, kdo se na ní podílí.

K bodu 10

Navrhovaná úprava vychází z § 4 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a Ministerstvo obrany se stanovenou působností staví do role koordinátora a koncepčního prvku rozvoje armádního sportu, a to především sportu vrcholového.

K bodu 11

Ustanovení § 7 je v rámci systematiky zákona o ozbrojených silách začleněno do hlavy II části druhé věnující se oblasti řízení ozbrojených sil. V jednotlivých paragrafech je stanovena pro řízení ozbrojených sil působnost prezidentu, vládě, Ministerstvu obrany a náčelníku Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Ustanovením § 7 jsou především stanoveny úkoly Ministerstva obrany při řízení Armády České republiky s tím, že současně

v odstavci 2 upravuje postavení ministra obrany v rámci hierarchie řízení ozbrojených sil. Zatímco v § 5 zákona o ozbrojených silách jsou prezidentu stanovovány pravomoci jako vrchnímu veliteli ozbrojených sil, v § 7 je ministru obrany stanovována pravomoc vydávat rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě, a to v přímé vazbě na vytvoření podmínek pro realizaci úkolů, které jsou Ministerstvu obrany stanoveny při řízení Armády České republiky.

V rámci tohoto vymezení řídicích a velitelských pravomocí vůči ozbrojeným silám je pak třeba jednoznačně vymezit postavení Generálního štábu Armády České republiky, a to také tak, aby byla respektována zásada vyplývající ze znění čl. 4 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, tedy způsobem zaručujícím, že úkoly ozbrojených sil a jejich organizace musí být zákonem stanoveny tak, aby byla zajištěna civilní kontrola ozbrojených sil. Generální štáb Armády České republiky je proto definován jako součást Ministerstva obrany, jejíž povinností je výkon konkrétních velitelských pravomocí vůči Armádě České republiky, jimiž jsou zajišťovány úkoly armády v intencích rozkazů ministra obrany. Generální štáb Armády České republiky se dále podílí na plnění úkolů stanovených Ministerstvu obrany jinými právními předpisy, a to jako prvek profesionálního vojenského zázemí pro řešení vojensko - strategických úkolů Ministerstva obrany při zajišťování obrany České republiky a její účasti ve vojenských uskupeních podle mezinárodních smluv. Oblasti těchto činností vyplývají z působnosti Ministerstva obrany stanovené v § 16 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (jedná se např. o ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 2/1969 Sb., zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů).

V čele Generálního štábu Armády České republiky je náčelníky Generálního štábu Armády České republiky, jehož přímým nadřízeným je ministr obrany. Náčelník Generálního štábu AČR je přímým nadřízeným velitelům operačního stupně velení.

K bodu 12

Navrhovaná úprava v souvislosti s odůvodněním předchozího bodu stanoví, že na základě potřeb a vyhodnocování aktuálního stavu úkolů plněných v oblasti bezpečnosti státu ministr obrany navrhuje vládě České republiky pro příslušný kalendářní rok systemizaci Generálního štábu Armády České republiky tak, aby byly zajištěny personální podmínky manažerského řízení Armády České republiky, její stability a připravenosti k plnění svěřených úkolů. V zájmu sjednocení obdobných postupů stanovujících v rámci služebních poměrů počty nositelů výkonu agend ve veřejné správě, jejich platového ohodnocení a z toho vyplývajících požadavků na státní rozpočet v jednotlivých kalendářních rocích návrh zákona vzhledem ke shodnému sledovanému účelu pro systemizaci Generálního štábu Armády České republiky přiměřeným způsobem vychází z úpravy navrhování a schvalování systemizace pro oblast státní služby upravené zákonem o státní službě. Rozsah systemizace Generálního štábu Armády České republiky je určen počty systemizovaných míst vojáků, zaměstnanců v pracovním poměru v kategoriích „vedoucí zaměstnanci“ a „ostatní zaměstnanci“ a objemem prostředků na jejich platy.

Systemizace Generálního štábu Armády České republiky je shodně jako pro státní službu schvalována vládou na období kalendářního roku; předkládá ji ministr obrany. Shodně se zákonem o státní službě je navrhováno ustanovení, které eliminuje nepříznivé důsledky případné neexistence platné systemizace na příslušný kalendářní rok, pokud by vláda před zahájením nového kalendářního roku neschválila ministrem obrany předložený návrh

pro tento rok; v takovém případě zákon stanoví, že se prodlužuje platnost systemizace schválené na předcházející období.

Do § 7 je nově zařazován rovněž odstavec 7, který stanoví pravidla pro schvalování organizační struktury Generálního štábu Armády České republiky, která do budoucna musí být zpracována v přímé návaznosti na vládou schválenou systemizaci uvedené součástí Ministerstva obrany.

K bodu 13

Změna právní úpravy vyvolána snahou o umožnění vysílání vojáků v aktivní záloze do zahraničních operací (vazba na úpravy prováděné novým zákonem o službě vojáků v záloze, resp. reformou branné legislativy obecně).

K bodům 15 a 24

Změna v terminologii je vyvolána potřebou sjednotit terminologii vnitrostátní úpravy s termíny užívanými mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a které mají přednost před zákonem. Pojem „civilní obrana“ je přesným překladem mezinárodně užívaného pojmu „civil defense“ (užívaného zejm. v ženevských dohodách a v protokolech k nim), a proto i dle vyjádření Ministerstva vnitra jako gestora dané problematiky, musí tomuto pojmu být dána přednost před pojmem „civilní ochrana“.

K bodu 17

Na základě požadavku vzneseného v meziresortním připomínkovém řízení byla do ustanovení § 16 vložena poznámka pod čarou, která má zajistit, že v případě vyžadování použití armády k záchranným pracím bude postupováno jednotně a v souladu s příslušnou úpravou § 20 a násl. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na níž se odkazuje.

K bodu 18

Důvodem doplnění slova „neprodleně“ je potřeba urychlení informovanosti ministra obrany, resp. vlády, o použití vojenské techniky vedoucí k řádné civilní kontrole využívání prostředků ozbrojených sil. Jakékoli urychlení pak může přispět také k potenciální vyšší variabilitě při využití příslušné techniky.

K bodu 20

Znění paragrafu bylo upraveno na základě praxe a požadavku ministerstva zdravotnictví, v souvislosti se zpracováním návrhu nového zákona o vojenském letectví a v souvislosti se zabezpečením návaznosti ustanovení § 21 zákona č. 219/1999 Sb., na § 15 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů. Novelizací tohoto ustanovení dochází k vyřešení omezujících podmínek, za kterých se AČR podílí na zabezpečení letecké zdravotnické služby.

K bodu 21

Znění navrhovaného paragrafu seinspireje ustanovením § 135 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto ustanovení je vyřešit otázku přepravy hlavních funkcionářů rezortu Ministerstva obrany, a to na základě zákonného zmocnění.

Odstavec první upravuje užívání vozidla ozbrojených sil náčelníkem Generálního štábu a jeho zástupci. Důvodem pro poskytnutí vozidla ozbrojených sil k osobní potřebě

je snaha zabezpečit co nejvyšší a nejrychlejší dosažitelnost těchto funkcionářů v případech řešení složitých bezpečnostních a krizových situací.

Služební orgán je specifikován §2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů a je jím prezident republiky a ministr obrany.

Služební orgán může dále za splnění podmínek odstavce 2 rozhodnout, že vozidlo ozbrojených sil může použít voják v činné službě obecně. Účelem je opět snaha plnit služební úkoly a pracovní úkoly co možná nejefektivnějším a nejflexibilnějším způsobem na základě zákonného zmocnění. Nejedná se o paušální povolení k používání vozidel ozbrojených sil k jiným účelům, ale služební orgán bude hodnotit každý případ *ad hoc*.

K bodu 22

Navrhovaná úprava odstraňuje dosavadní aplikační obtíže při užití ustanovení § 24a odst. 1 písm. g) zákona č. 219/2000 Sb. tím, že upřesňuje (a rozšiřuje) okruh osob, kterým může AČR na základě rozhodnutí ministra zabezpečit leteckou přepravu nebo leteckou dopravu a vymezuje účel, ke kterému může takové rozhodnutí uskutečněno. Nová formulace textu vychází z dlouhodobých zkušeností Ministerstva obrany při nasazení Armády České republiky při řešení mimořádných situací a krizových stavů, zejména pak tam, kde se jednalo o včasné řešení ochrany života nebo majetku osob nebo řešení jiných humanitárních situací.

K bodu 25

Text po úpravě lépe vystihuje podstatu věci, kdy v předchozích novelizacích zákona došlo k nahrazení pojmu voják mimo činnou službu pojmem voják v záloze, a pouze v § 31 byl ponechán. Původní text vede v praxi k názoru, že při slavnostních příležitostech mohou nosit vojenský stejnokroj v prvním pořadí vojáci v záloze (povinné i aktivní) a ve druhém pořadí osoby, kterým bylo nošení vojenského stejnokroje povoleno. Nová úprava toto opatření dává na stejnou úroveň, má také služebnímu orgánu umožnit lépe specifikovat podmínky, za kterých budou mít osoby po zániku branné povinnosti (např. bývalí vojáci z povolání starší 60 let) povoleno vojenský stejnokroj nosit. Oprávnění nosit vojenský stejnokroj pro vojáky v aktivní záloze vyplývá i z ustanovení návrhu zákona o službě vojáků záloze a současně znamená posílení role aktivní zálohy v systému zajišťování bezpečnosti ČR jako základního úkolu z BKO.

Služební orgán může povolit nosit vojenský stejnokroj osobám, které nevykonávají vojenskou činnou službu. Tento případ se týká např. hudebníků Hudby Hradní stráže a Policie České republiky, kteří jsou příslušníky bezpečnostního sboru, u nichž se však z estetických důvodů požaduje nosit stejnokroj Hradní stráže.

K bodu 26

Vzhledem k tomu, že se jeví potřebné novelizovat vyhlášku č. 274/1999 Sb., kterou se stanoví druhy a kategorie vojenských vozidel, schvalování jejich technické způsobilosti, provádění technických prohlídek vojenských vozidel a zkoušek technických zařízení vojenských vozidel, je k tomu nutné v zákoně č. 219/1999 Sb. změnit příslušné zmocňovací ustanovení uvedené v § 32 odst. 2.

K bodu 27

Navrhovaná úprava je terminologickým zpřesněním § 32a odst. 2, když pojem „mise“ obsahově plně nepostihuje účel a úkoly plněné v rámci vojenských operací.

K bodu 28

Vozidla jsou v operaci pravidelně ošetřována a udržována v provozuschopném stavu. V případě, že doba jejich nasazení je delší, než termín platnosti technické kontroly a měření emisí, jsou vozidla, po přepravě do České republiky, z tohoto důvodu nezpůsobilá provozu na pozemních komunikacích. Uvedená úprava umožní jejich přesun z místa vykládky k uživateli po vlastní ose a standardní provedení technické kontroly a měření emisí.

K bodu 29 a 30

Dochází k aktualizaci zmocňovacího ustanovení do souladu se současnou praxí, kdy není preferováno, aby vydání prováděcí vyhlášky realizovalo tzv. v dohodě více rezortů.

K bodu 31

Jedná se o úpravu znění nadpisu § 42 zákona č. 219/1999 Sb. tak, aby skutečně obsahově výstižně postihoval obsah dále uvedené normativní úpravy.

K bodům 32 až 35

Z dosavadních zkušeností s užíváním zvláštních prostředků vyplývá, že omezení na vojáky z povolání není třeba a vzhledem k záměru nasazovat do zahraničních operací i vojáky v aktivní záloze je nezbytné rozšířit oprávnění používat zvláštní prostředky na všechny vojáky v činné službě.

Současně z dosavadních zkušeností s užíváním zvláštních prostředků vyplývá, že možnost používat zvláštní prostředky umožňuje efektivnější plnění úkolů s menšími následky než při použití vojenské výbroje.

K bodu 36

Bez spolehlivé evidence nelze ověřit legálnost vydaných strojnických oprávnění, z tohoto důvodu je provedena úprava textu v §44 odst. 3, přičemž v souladu se zásadami zpracovávání osobních údajů stanovenými zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je pro takové zpracování stanoven výčet subjektů údajů, o kterých se zpracování osobních údajů povede. S přihlédnutím k tomu, že zpracování osobních údajů u určených subjektů bude upraveno zákonem, nebude nutné k němu získávat jejich výslovný souhlas, čímž však nikterak není snížena míra ochrany jejich soukromého a osobního života a výkon práv, jimiž jsou v této oblasti nositeli.

K bodu 37

Jedná se o úpravu znění nadpisu části desáté zákona č. 219/1999 Sb. tak, aby skutečně obsahově výstižně postihoval obsah dále uvedenou normativní úpravu.

K bodu 38

Smyslem návrhu je založit nárok občanského zaměstnance Ministerstva obrany na rizikový příspěvek poskytovaný po dobu vyslání na pracovní cestu k výkonu práce do zahraničí do prostoru zahraniční operace, a to v rozpětí 700 až 3 500 Kč denně za předpokladu, že plní pracovní povinnosti v silně rizikových oblastech s nestabilní bezpečnostní situací a s vysokým rizikem ohrožení života nebo zdraví.

Ministerstvo obrany samozřejmě zabezpečuje úkoly ozbrojených sil v drtivé většině prostřednictvím vojáků z povolání. V ozbrojených silách se také zaměstnávají občanští zaměstnanci, kteří tvoří civilní personál ozbrojených sil (viz § 3 odst. 7 zákona). Jsou tedy nedílnou součástí ozbrojených sil a podílejí se na plnění jejich úkolů. V některých

specifických případech, resp. odbornostech, je proto neekonomické, neúčelné, či časově nemožné povolávat občana do služebního poměru vojáka z povolání (pokud je toho schopen) na relativně krátkou dobu plnění úkolů v zahraničí. Především pokud se jedná o krátkodobé úkoly, které může splnit občanský zaměstnanec v rámci již uzavřeného pracovního poměru. Stává se také, že vysoce specializovaně erudovaný občan má zájem o takovou práci, ale nemá zájem o vstup do služebního poměru nebo není účelné jej do služebního poměru vojáka z povolání povolávat. Za tímto účelem jsou uzavírány pracovní poměry s některými odborníky jen na dobu plnění úkolů v zahraničí, nebo jsou se stávajícími zaměstnanci sjednávány změny pracovní smlouvy, co se týče místa výkonu práce. Těmito odbornostmi jsou myšleny především tlumočníci do ne zcela běžných jazyků, političtí poradci (se znalostmi lokálních poměrů, náboženství apod.), či pracovníci provádějící několikadenní údržbu nebo revizi vojenské techniky, výzbroje nebo zařízení (terénní vozidla, spojovací prostředky, zbraňové systémy, revize munice, tlakových nádob, elektrické instalace apod.)

Výše příspěvku je navržena s ohledem na výši příplatku poskytovaného vojákům z povolání, kteří konají službu za stejných rizikových podmínek s výjimkou vedení bojové činnosti. Vzhledem k tomu, že občanskí zaměstnanci nemohou být zaměstnavatelem, který je organizační složkou státu, pojištění, je výše příspěvku stanovena i s ohledem na jejich náklady na uzavření pojistné smlouvy ke krytí rizik spojených s úrazem, trvalými následky nebo úmrtím po dobu vyslání do vysoce rizikových oblastí v zahraničí.

Ministerstvo obrany vysílá do uvedených oblastí v průměru do 5 občanských zaměstnanců ročně. Průměrná výše příplatku je kalkulována ve výši 3 000 Kč denně, roční náklady pak nepřesáhnou 7,4 mil. Kč včetně souvisejícího pojistného. Uvedené finanční prostředky budou vyčleněny z rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany bez požadavku na jeho navýšení.

K čl. II

Přechodným ustanovením je vyřešena kontinuita postavení vojáků v činné službě ve vztahu k právnímu významu složení vojenské přísahy. Navrhovaným přechodným ustanovením je potvrzována právní jistota vojáků v činné službě, že složení přísahy podle dosavadních právních předpisů má stejný význam, jako složení vojenské přísahy podle navrhované právní úpravy (§ 3a návrhu zákona).

K čl. III

Účinnost novelizace se navrhuje k 1. lednu 2016.

V Praze dne 25. května 2015

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

Ministr obrany:

MgA. Martin Stropnický v. r.

Platné znění zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, s vyznačením navrhovaných změn:

**ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět právní úpravy

Zákon upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil České republiky (dále jen "ozbrojené síly"), jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Zákon dále upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody.

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Vojenské objekty jsou objekty důležité pro obranu státu, které slouží Ministerstvu obrany (dále jen "ministerstvo"), Armádě České republiky (dále jen "armáda") a Hradní stráž k zabezpečení výcviku, ubytování vojáků v činné službě, uskladnění, uložení, ošetřování a opravám vojenského materiálu nebo slouží k zabezpečení jejich úkolů. Vojenské objekty jsou majetkem státu. Hospodaření s nimi přísluší ministerstvu a jím zřízeným organizačním složkám státu.

(2) Vojenský útvar je samostatná bojová nebo výcviková součást ozbrojených sil s vlastním názvem, popřípadě s propůjčeným čestným nebo historickým názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského útvaru je velitel.

(3) Vojenské zařízení je samostatná součást ozbrojených sil, která je určena k zajišťování potřeb ozbrojených sil **a ministerstva**, s vlastním názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského zařízení je náčelník, vedoucí nebo ředitel (dále jen "náčelník").

~~(4) Vojenský záchranný útvar je samostatná součást armády, která je určena k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a připravující se k plnění úkolů civilní ochrany pro dobu válečného stavu,[†] s vlastním názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského záchranného útvaru je velitel.~~

(54) Služebním orgánem v ozbrojených silách jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci a jiní vedoucí pracovníci.

(65) Příslušníkem ozbrojených sil je jen voják v činné službě.

(76) Vojenský materiál tvoří vojenská výstroj, vojenská výzbroj, vojenská technika a určená technická zařízení, které jsou užívány k plnění nebo zabezpečení úkolů ozbrojených sil.

(87) Vojenskou výstroj tvoří oděv, prádlo, obuv a jiná výbava vojáka v činné službě nutná k výkonu služby, k zabezpečení výcviku a plnění jeho úkolů; vojenský stejnokroj tvoří

stanovené součástky vojenské výstroje určené pro jednotné vystrojení ozbrojených sil, které jsou charakterizovány barvou, stříhem, odznaky, rukávovými znaky a hodnotným označením.

(98) Vojenskou výzbroj tvoří vojenské zbraně, zbraňové systémy a munice, které ozbrojené síly používají k výcviku a plnění svých úkolů.

(109) Vojenskou techniku tvoří vozidla ozbrojených sil, vojenská plavidla a vojenská letecká technika, přičemž

- a) vozidla ozbrojených sil jsou silniční motorová a přípojná vozidla a vojenská vozidla, která jsou evidována pod vojenskou poznávací značkou; určená silniční motorová a přípojná vozidla ozbrojených sil mohou být registrována pod státní poznávací značkou²); mimo plnění úkolů ozbrojených sil nejsou vojenská vozidla schválena pro provoz na pozemních komunikacích,
- b) vojenská plavidla jsou lodě, malá plavidla, plovoucí stroje, plovoucí zařízení a jiná ovladatelná plovoucí tělesa, která byla konstruována, vyrobena, upravena a určena k plnění úkolů ozbrojených sil a jsou evidována pod vojenskými poznávacími znaky,
- c) vojenskou leteckou techniku tvoří výrobky vojenské letecké techniky, vojenské letadlové části nebo zařízení a vojenská letecká pozemní zařízení; ministerstvo stanoví vyhláškou druhy a kategorie výrobků vojenské letecké techniky, vojenských letadlových částí nebo zařízení a vojenských leteckých pozemních zařízení.

(110) Příslušníkem vojenské pořádkové služby je voják v činné službě, který je držitelem pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích a vykonává činnosti podle zvláštního právního předpisu³). Pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích vydává velitel vojenského útvaru, ~~vojenského záchranného útvaru~~ nebo náčelník vojenského zařízení.

(111) Určená technická zařízení jsou technická zařízení tlaková, plynová, elektrická, elektrotechnická, zdvihací, ochranná a ostatní, která jsou konstruována, vyráběna a provozována s vojenskou výstrojí, vojenskou výzbrojí, vojenskou technikou nebo ve vojenských objektech a jsou užívány k plnění nebo zabezpečení úkolů ozbrojených sil.

(112) Pohromami se rozumějí zejména živelní pohromy, požáry, průmyslové a ekologické havárie, které ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.

(13) Operačním nasazením se rozumí

- a) **použití ozbrojených sil při obraně České republiky proti vnějšímu napadení nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, nebo**
- b) **plnění úkolů ozbrojených sil v prostředí ozbrojeného konfliktu nebo v prostředí ohroženém bojovou činností.**

(14) Úkolovým uskupením se rozumí dočasné uskupení vojenských útvarů, vojenských zařízení, jednotek, jejich částí nebo jednotlivých vojáků v činné službě, pod velením stanoveného velitele, které je sestaveno za účelem operačního nasazení, k provedení konkrétní operace nebo splnění konkrétního úkolu, a které nemá stálou organizační strukturu. Velitel má vůči vojákům úkolového uskupení postavení služebního orgánu.

ČÁST DRUHÁ
OZBROJENÉ SÍLY, JEJICH ŘÍZENÍ A ÚKOLY

HLAVA I
OZBROJENÉ SÍL

§ 3

(1) K zajišťování své bezpečnosti vytváří Česká republika ozbrojené síly.

(2) Ozbrojené síly se člení na armádu, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž.

(3) Ozbrojené síly tvoří vojáci v činné službě; jejich služebněprávní vztahy se řídí zvláštními právními předpisy.⁴⁾

(4) V ozbrojených silách se uplatňují vztahy nadřízenosti a podřízenosti.

(5) Ozbrojené síly se doplňují v souladu s úkoly, které zabezpečují.

(6) V řízení před soudy jednají jménem státu zaměstnanci ministerstva pověřeni ministrem. Tito zaměstnanci jednají za ministerstvo, vojenské správní úřady a služební orgány ozbrojených sil i ve správním soudnictví.

(7) V ozbrojených silách se zaměstnávají občanskí zaměstnanci, kteří tvoří civilní personál ozbrojených sil; jejich pracovněprávní vztahy ke státu se řídí zvláštními právními předpisy.⁵⁾

§ 3a

Vojenská přísaha

Voják²⁴⁾ skládá vojenskou přísahu, která zní:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil, a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám!“

§ 3b

Složení vojenské přísahy

(1) Složení vojenské přísahy je podmínkou výkonu vojenské činné služby.

(2) Na vojáka, který vojenskou přísahu odmítne složit, složí ji s výhradou nebo ji vezme zpět, se hledí jako na vojáka, který svévolně nenastoupí výkon vojenské činné služby.

(3) Závazky vyplývající z vojenské přísahy zanikají, pokud voják podá prohlášení o odmítnutí výkonu vojenské činné služby nebo pozbyde státní občanství České republiky.

(4) Podmínky a způsob složení vojenské přísahy a zániku závazků z přísahy vyplývajících stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 4

Omezení sdružovacího práva v ozbrojených silách

(1) Politické strany a politická hnutí nelze v ozbrojených silách zakládat ani zřizovat jejich organizační jednotky. Politické strany a politická hnutí nemohou v ozbrojených silách působit.

(2) Ve vojenských objektech a při plnění úkolů ozbrojených sil mimo vojenské objekty je zakázáno pořádat politická shromáždění a volební kampaně.

HLAVA II

ŘÍZENÍ OZBROJENÝCH SIL

§ 5

Prezident

Prezident jako vrchní velitel ozbrojených sil

- a) schvaluje základní vojenské řády,
- b) jmenuje a odvolává náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky,
- c) propůjčuje čestné nebo historické názvy vojenským útvarům, ~~a vojenským zařízením a vojenským záchranným útvarům,~~
- d) propůjčuje bojové prapory vojenským útvarům, ~~a vojenským zařízením a vojenským záchranným útvarům.~~

§ 6

Vláda

Vláda na návrh ministra

- a) schvaluje operační plány použití ozbrojených sil pro stav ohrožení státu a pro válečný stav,
- b) schvaluje strukturu armády,
- c) stanoví celkové počty vojáků ozbrojených sil; jde-li o počty vojáků Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže, předkládá návrh ministr v dohodě s náčelníkem Vojenské kanceláře prezidenta republiky,
- d) schvaluje koncepci výstavby armády.

§ 6a

Vláda stanoví nařízením s využitím čl. 67 Dodatkového protokolu k Ženevským úmlouvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů vojenské útvary, vojenská zařízení anebo jejich části nebo kategorie příslušníků ozbrojených sil k plnění úkolů civilní obrany podle čl. 61 tohoto protokolu.

§ 7

Ministerstvo

(1) Ministerstvo při řízení armády

- a) stanoví a realizuje opatření k rozvoji armády,
- b) zřizuje a ruší vojenské útvary; ~~a vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary,~~
- c) provádí kontrolu armády,
- d) provádí státní odborný dozor nad určenými technickými zařízeními a bezpečností jejich

provozu. Státním odborným dozorem se rozumí

1. dozor nad dodržováním bezpečnosti určených technických zařízení,
2. dozor nad dokumentacemi a technologiemi určených technických zařízení z hlediska bezpečnosti určených technických zařízení,
3. vydávání odborných a závazných stanovisek, zda se při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi určených technických zařízení plní požadavky na bezpečnost určených technických zařízení,
4. prověřování odborné způsobilosti k montáži, opravám, revizím a zkouškám určených technických zařízení,
5. prověřování odborné způsobilosti fyzických osob k činnostem na určených technických zařízeních,
6. prověřování způsobilosti prototypů určených technických zařízení k provozu. Zákon o technických požadavcích na výrobky tím není dotčen⁶⁾,

e) zřizuje vojenská vyznamenání- ,

f) vytváří podmínky pro příslušníky ozbrojených sil k výkonu státní sportovní reprezentace.

(2) Ministr k zabezpečení úkolů armády vydává rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě.

~~(3) Součástí ministerstva je Generální štáb Armády České republiky, který zabezpečuje velení armádě a v rozsahu své působnosti se podílí na plnění úkolů, které ministerstvu stanoví jiný právní předpis. V jeho čele je náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen "náčelník Generálního štábu"). Vláda stanoví na návrh ministra systemizaci Generálního štábu Armády České republiky na následující kalendářní rok.~~

(3) Součástí ministerstva je Generální štáb Armády České republiky, který zabezpečuje velení armádě a který se v rozsahu své působnosti podílí na plnění úkolů stanovených ministerstvu zvláštním právním předpisem. V čele Generálního štábu Armády České republiky je náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen „náčelník Generálního štábu“).

(4) Náčelníka Generálního štábu jmenuje prezident na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věci obrany. Prezident ho také na návrh vlády odvolává. Náčelník Generálního štábu je podřízen ministrovi.

(5) Vláda stanoví na návrh ministra systemizaci Generálního štábu Armády České republiky na příslušný kalendářní rok, a to v tomto rozsahu:

- a) počet systemizovaných míst vojáků klasifikovaných hodnotmi,
- b) počet systemizovaných míst zaměstnanců v pracovním poměru, kteří nejsou vedoucími zaměstnanci, klasifikovaných platovými třídami,
- c) počet systemizovaných míst vedoucích zaměstnanců v pracovním poměru klasifikovaných platovými třídami,
- d) objem prostředků na platy vojáků a
- e) objem prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru.

(6) Není-li systemizace Generálního štábu Armády České republiky schválena do 31. prosince, použije se pro následující kalendářní rok dosavadní systemizace.

(7) Organizační strukturu Generálního štábu Armády České republiky schvaluje ministr na základě návrhu připraveného náčelníkem Generálního štábu v souladu se systemizací Generálního štábu Armády České republiky schválenou vládou.

§ 8

Náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky

Náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky

a) jmenuje a odvolává velitele Hradní stráže,

b) má vůči vojákům Vojenské kanceláře prezidenta republiky a vojákům Hradní stráže oprávnění jako ministr stanovená zvláštními právními předpisy.⁸⁾

HLAVA III

ÚKOLY OZBROJENÝCH SIL

§ 9

(1) Základním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení.

(2) Ozbrojené síly plní též úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení.

(3) Další úkoly armády, Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže jsou stanoveny v části třetí, čtvrté a páté.

§ 10

Mezinárodní spolupráce

(1) Ozbrojené síly spolupracují s cizími ozbrojenými silami na základě mezinárodních smluv.

(2) Ozbrojené síly se podílejí na činnostech ve prospěch míru a bezpečnosti, a to zejména účastí na operacích na podporu a udržení míru, záchranných a humanitárních akcích; do těchto operací a akcí se mohou vojáci ~~z-povolání~~ **v činné službě** vysílat i jako jednotlivci.

(3) Ozbrojené síly se mohou zúčastňovat vojenských cvičení spolu s cizími ozbrojenými silami na území České republiky nebo v zahraničí.

§ 11

Ozbrojené síly nelze použít k přímému zásahu proti účastníkům stávkové akce vedené na ochranu práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců.

§ 12

Civilní kontrola ozbrojených sil

Činnost ozbrojených sil kontrolují ústavní orgány⁹⁾ a orgány, kterým tuto kontrolu svěřuje zvláštní právní předpis.¹⁰⁾

ČÁST TŘETÍ ARMÁDA A JEJÍ ÚKOLY

HLAVA I ARMÁDA

§ 13

Armáda je základem ozbrojených sil a organizačně se člení na vojenské útvary, ~~a vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary~~, které se mohou slučovat do větších organizačních celků.

HLAVA II ÚKOLY ARMÁDY

§ 14

- (1) Armáda plní úkoly uvedené v § 9 a 10 a dále ji lze použít
- a) ke střežení objektů důležitých pro obranu státu,
  - b) k plnění úkolů Policie České republiky, pokud síly a prostředky Policie České republiky nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti¹¹⁾, a to na dobu nezbytně nutnou,
  - c) k záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,
  - d) k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
  - e) k letecké dopravě ústavních činitelů,
  - f) k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,
  - g) k zabezpečení dopravy pro vlastní potřeby,
  - h) k poskytování leteckých služeb,
  - i) k zabezpečování dopravy na základě rozhodnutí vlády,
  - j) k zabezpečení kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí,
  - k) k plnění humanitárních úkolů ~~civilní ochrany~~ **obrany**.

(2) Vojáci armády při plnění úkolů podle odstavce 1 písm. b) mají práva a povinnosti jako příslušníci Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(3) Vláda nařízením určí objekty důležité pro obranu státu a úseky státních hranic střežené vojáky armády, stanoví použití vojáků armády a způsob jejich povolání k plnění úkolů Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾ a k záchranným pracím a stanoví počty vojáků armády potřebných k plnění uvedených činností.

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy

§ 15

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy je dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, ~~nebo~~ **požární ochrana** ~~nebo vojenské záchranné útvary~~ nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.

§ 16

(1) Použití armády k záchranným pracím mohou vyžadovat²⁵⁾ hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, u náčelníka Generálního štábu, který rozhoduje o jejím nasazení.

(2) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, mohou vyžadovat použití armády k záchranným pracím osoby uvedené v odstavci 1 nebo velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, které jsou nejbližší místu pohromy. Velitel vojenského útvaru nebo náčelník vojenského zařízení prostřednictvím svých nadřízených informují neprodleně náčelníka Generálního štábu o nasazení armády k záchranným pracím.

(3) Je-li ohrožena podstatná část území České republiky, rozhoduje o použití armády k záchranným pracím při pohromě vláda na návrh ministra vnitra.

(4) O použití armády k likvidaci následků pohromy rozhoduje vláda na návrh ministra.

§ 17

(1) Po rozhodnutí vlády o použití armády k záchranným pracím nebo k likvidaci následků pohromy zřídí náčelník Generálního štábu vojenský krizový štáb, který řídí a koordinuje činnost nasazených vojenských útvarů a vojenských zařízení. K monitorování pohromy a k monitorování radiační a chemické situace na určeném území může náčelník Generálního štábu vyčlenit vojenská letadla.

(2) Náčelník Generálního štábu může zřídit vojenský krizový štáb při použití armády k záchranným pracím i v jiném případě, než je uvedeno v odstavci 1, pokud to povaha situace a ohrožení vyžaduje.

§ 18

Odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky

Vojenskou techniku s nezbytně nutnou obsluhou lze použít i v jiných závažných situacích ohrožujících život, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, kdy příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, právnické osoby, **nebo** požární ochrana ~~nebo vojenské záchranné útvary~~ nemají potřebnou techniku k odstranění takového ohrožení. Použití vojenské techniky s nezbytně nutnou obsluhou mohou vyžadovat v těchto případech příslušní vedoucí správních úřadů, orgánů územní samosprávy, právnických osob nebo orgány požární ochrany u náčelníka Generálního štábu. Náčelník Generálního štábu o použití vojenské techniky **neprodleně** informuje ministra, který následně informuje vládu.

§ 19

Použití vojenských záchranných útvarů

~~(1) Použití vojenských záchranných útvarů je jejich dočasné organizované nasazení s potřebným vojenským materiálem, pod velením příslušného velitele, k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí. Vojenské záchranné útvary se použijí k plnění těchto úkolů před nasazením vojenských útvarů a vojenských zařízení k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy podle § 15 a 16 nebo k odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky podle § 18.~~

~~(2) Při vyžadování použití vojenských záchranných útvarů a řízení činnosti vojenských záchranných útvarů se postupuje podle § 16 až 18 obdobně.~~

~~(3) Vojenské záchranné útvary plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu^{11a}).~~

§ 20

Letecká doprava ústavních činitelů

Leteckou dopravu ústavních činitelů, včetně nezbytného počtu osob jejich doprovodu, vyplývajícího z účelu dopravy, zabezpečuje armáda vyčleněnými vojenskými dopravními letadly.

§ 21

Zabezpečení letecké zdravotnické dopravy

~~Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nestačí-li síly a prostředky pro zajištění letadel pro zdravotnickou záchrannou službu, podílí se armáda~~ **Armáda se podílí** na zajištění letadel včetně vojenského zdravotnického personálu leteckých výjezdových skupin, pro zdravotnickou záchrannou službu a na letecké dopravě transplantátů nebo lékařů a zdravotnického personálu na základě dohody ministerstva s Ministerstvem zdravotnictví.

§ 22

Zabezpečování dopravy pro vlastní potřebu

(1) Armáda zabezpečuje dopravu vojáků v činné službě, vojáků ozbrojených sil cizích států, občanských zaměstnanců ministerstva a ozbrojených sil, jejich rodinných příslušníků, civilního personálu ozbrojených sil cizích států a osob, kterým se poskytuje péče podle zvláštního právního předpisu¹²⁾, vozidly ozbrojených sil nebo vojenskými dopravními letadly (dále jen „služební doprava“).

(2) Armáda může zabezpečit služební dopravu i jiným osobám, plní-li úkoly ve prospěch ozbrojených sil nebo ve spolupráci s ozbrojenými silami, a to na základě souhlasu ministra.

(3) Při zabezpečování služební dopravy podle odstavce 1 může armáda zároveň zabezpečovat také služební dopravu zaměstnanců jiných ústředních orgánů státní správy a zaměstnanců jejich podřízených organizačních složek.

§ 22a

(1) Náčelník Generálního štábu a jeho zástupce mají nárok na bezplatné používání vozidla ozbrojených sil k výkonu služby nebo v souvislosti s ní anebo k osobní potřebě.

(2) Služební orgán může v odůvodněných případech vojákovi v činné službě povolit použití vozidla ozbrojených sil k cestě do místa výkonu služby a zpět v souvislosti s plněním úkolů ozbrojených sil.

§ 23

Poskytování leteckých služeb

(1) Armáda poskytuje letecké služby pro vojenské účely. Armáda může poskytovat letecké služby pro civilní létání¹³⁾ v rozsahu, který stanoví dohoda mezi ministerstvem a Ministerstvem dopravy.

(2) Armáda se podílí na zajištění letecké služby pátrání a záchrany¹³⁾ v rozsahu, který

stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem dopravy a Ministerstvem vnitra.

Zabezpečování letecké dopravy a letecké přepravy

§ 24

(1) Na základě rozhodnutí ministra armáda v rámci služební dopravy zabezpečí leteckou dopravu

- a) jiných osob, než které jsou uvedeny v § 22 odst. 3, které se podílejí na plnění úkolů ozbrojených sil při mezinárodní spolupráci podle § 10 odst. 2 nebo poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²⁾ anebo na ochraně občanů České republiky v zahraničí,
- b) osob cizího státu, které spolupracují při zabezpečení úkolů podle písmene a), nebo
- c) osob cizího státu z důvodů zdravotních, humanitárních anebo sociálních.

(2) V rámci služební dopravy armáda zabezpečí leteckou přepravu materiálu, který je nezbytný pro splnění úkolů podle odstavce 1.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 vydá ministr na základě žádosti ministra zahraničních věcí nebo ministra vnitra.

§ 24a

(1) Na základě rozhodnutí ministra armáda zabezpečí leteckou dopravu nebo leteckou přepravu

- a) materiální humanitární pomoci a potřebného vybavení pro pomoc při poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²⁾,
- b) osob zapojených do poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²⁾,
- c) osob cizího státu, které spolupracují při poskytování této humanitární pomoci podle písmene b),
- d) zdravotně postižených osob ze státu, v němž došlo k mimořádné události, na území České republiky a zpět, popřípadě na území třetího státu,
- e) občanů ze zahraničí, kteří se bez vlastního zavinění nemohou dopravit zpět do České republiky,
- f) osob a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti a ochrany zastupitelských úřadů v zahraničí,
- ~~g) příslušníků Policie České republiky a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti Policie České republiky ve vztahu k ochraně života, zdraví a majetku občanů České republiky nebo ve vztahu k ochraně zájmů České republiky na území cizího státu.~~
- g) příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti bezpečnostních sborů České republiky při řešení mimořádných nebo krizových situací v zájmu ochrany života, zdraví a majetku občanů České republiky nebo při plnění úkolů příslušníků bezpečnostních sborů České republiky a při ochraně zájmů České republiky v zahraničí.**

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 vydá ministr na žádost ministra zahraničních věcí nebo ministra vnitra, nebude-li tím ohroženo plnění úkolů armády.

(3) Letecká doprava osob nebo letecká přeprava nezbytného materiálu podle odstavce 1 písm. a) až c) se hradí z prostředků určených na financování humanitární pomoci

poskytované do zahraničí²²⁾, leteckou dopravu osob nebo leteckou přepravu nezbytného materiálu podle odstavce 1 písm. d) až g) hradí ten, kdo o ni požádal, nerozhodne-li vláda jinak.

§ 24b

(1) Na základě rozhodnutí vlády armáda zabezpečí leteckou dopravu nebo leteckou přepravu

- a) osob z humanitárních důvodů nebo humanitární anebo zdravotnickou pomoc, pokud nejde o leteckou dopravu nebo leteckou přepravu podle § 24 nebo § 24a,
- b) sportovců nebo umělců reprezentujících Českou republiku v zahraničí.

(2) Leteckou dopravu osob nebo leteckou přepravu materiálu podle odstavce 1 hradí ten, v jehož zájmu se tato uskuteční, nerozhodne-li vláda jinak.

§ 24c

Zabezpečování kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí

Na základě rozhodnutí ministra armáda zajistí kulturní, vzdělávací, sportovní a společenské akce sloužící k propagaci ozbrojených sil na veřejnosti, nebude-li tím omezeno plnění úkolů armády. K zabezpečení těchto akcí může armáda použít vlastní leteckou dopravu nebo leteckou přepravu.

ČÁST ČTVRTÁ

VOJENSKÁ KANCELÁŘ PREZIDENTA REPUBLIKY

§ 25

V čele Vojenské kanceláře prezidenta republiky je náčelník, který je přímo podřízen prezidentovi.

§ 26

Úkoly Vojenské kanceláře prezidenta republiky

Vojenská kancelář prezidenta republiky plní úkoly související s

- a) výkonem pravomocí prezidenta jako vrchního velitele ozbrojených sil,
- b) řízením Hradní stráže.

ČÁST PÁTÁ

HRADNÍ STRÁŽ A JEJÍ ÚKOLY

§ 27

Hradní stráž je podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky.

§ 28

Úkoly Hradní stráže

(1) Hradní stráž

- a) provádí vnější ostrahu areálu Pražského hradu, zabezpečuje jeho obranu a provádí vnější ostrahu a obranu objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta a jeho hostů,
- b) organizuje a zajišťuje vojenské pocty, zejména při oficiálních návštěvách představitelů

jiných států a při přijetí vedoucích zastupitelských misí u prezidenta.

(2) Hradní stráž nesmí být použita k plnění jiných úkolů, než které jsou uvedeny v odstavci 1, bez souhlasu prezidenta.

ČÁST ŠESTÁ

PŘÍPRAVA OZBROJENÝCH SIL A VOJENSKÝ MATERIÁL

HLAVA I

PŘÍPRAVA OZBROJENÝCH SIL

§ 29

(1) Příprava příslušníků ozbrojených sil zahrnuje vzdělávání, vojenský výcvik vojáků k plnění bojových, záchranných a humanitárních úkolů a výchovu k vlastenectví. Vojenský výcvik má formu základní, odbornou a speciální. Součástí přípravy je fyzický a psychologický výcvik.

(2) Výcvik vojáků se uskutečňuje ve vojenských objektech, vojenských újezdech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních, ~~vojenských záchranných útvarech~~ a ve vojenských školách. Mimo tyto prostory se může výcvik konat pouze ve výjimečných případech.

(3) Vojenský výcvik, který nelze uskutečnit v objektech a prostorách uvedených v odstavci 2, lze po dohodě se správními úřady, orgány územní samosprávy, právníckými osobami nebo vlastníky provádět v jejich zařízeních, objektech nebo na jejich pozemcích. O provedení takového výcviku rozhoduje u armády ministr na návrh náčelníka Generálního štábu a u Hradní stráže náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky na návrh velitele Hradní stráže.

(4) Výcvik vzdušných sil lze uskutečňovat ve vzdušném prostoru nad územím České republiky nebo ve vzdušném prostoru za hranicemi České republiky, pokud to připouští mezinárodní smlouva.

(5) Výcvik v řízení vozidel ozbrojených sil lze provádět na pozemních komunikacích za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{13a)}.

(6) Armáda může poskytovat vojenský výcvik i jiným osobám než vojákům nebo občanským zaměstnancům, jestliže se jedná o osoby plnící úkoly ve spolupráci s armádou nebo ve prospěch armády. Na základě rozhodnutí ministra může armáda poskytovat vojenský výcvik i dalším osobám, není-li tím ohroženo plnění úkolů armády.

§ 30

Není-li možno zabezpečit vojenský výcvik a odbornou přípravu vojáků v objektech a prostorách uvedených v § 29 odst. 2, může se jejich vojenský výcvik a odborná příprava uskutečnit v civilních školách a školských zařízeních v České republice nebo v civilních a vojenských školách v zahraničí.

HLAVA II VOJENSKÝ MATERIÁL

Díl 1

Vojenský materiál a jeho označování

§ 31

(1) Ozbrojené síly jsou oprávněny užívat vojenský materiál k plnění svých úkolů. Vojenský materiál se označuje vojenským znakem.

(2) Organizační složky státu zřízené ministerstvem a právnické osoby, k nimž plní ministerstvo funkci zakladatele nebo zřizovatele, mohou v rozsahu jejich předmětu podnikání nebo hlavního předmětu činnosti užívat vojenský materiál, s výjimkou vojenské výzbroje. K jiným účelům mohou vojenský materiál, s výjimkou výzbroje, užívat jen se souhlasem vlády.

(3) Ozbrojené síly jsou oprávněny užívat na vojenském materiálu určeném k humanitárním účelům mezinárodně platné rozeznávací znaky pro vojenskou zdravotnickou službu, vojenský duchovní personál a civilní ~~ochranu~~¹³. **obranu**¹³.

(4) Vojenský stejnokroj a vojenské odznaky nosí jen vojáci v činné službě. Při slavnostních příležitostech mohou nosit vojenský stejnokroj ~~i vojáci mimo činnou službu a další osoby~~ **vojáci v záloze a také osoby**, kterým bylo nošení vojenského stejnokroje povoleno příslušným služebním orgánem. V rozsahu stanoveném služebním orgánem mohou vojenský stejnokroj nebo jeho součásti nosit také žáci a studenti vojenských škol.

(5) Armáda je oprávněna užívat na vojenské technice národní rozlišovací znak České republiky (dále jen "národní rozlišovací znak") nebo státní symboly. Hradní stráž je oprávněna užívat na vojenské technice národní rozlišovací znak nebo znak Hradní stráže.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou zobrazení vojenského znaku, národního rozlišovacího znaku a znaku Hradní stráže, způsob označování vojenského materiálu vojenským znakem a mezinárodně platným rozeznávacím znakem, zobrazení vojenského stejnokroje a vojenských odznaků a jejich nošení a označování vojenské techniky národním rozlišovacím znakem nebo státním symbolem anebo znakem Hradní stráže.

Díl 2

Schvalování technické způsobilosti vojenské techniky a její evidence

Oddíl 1

Technická způsobilost vojenských vozidel, evidence a pravidelné technické prohlídky vozidel ozbrojených sil

§ 32

Technická způsobilost vojenských vozidel

(1) Technickou způsobilost vojenských vozidel schvaluje Vojenská policie podle zvláštního právního předpisu¹⁴).

~~(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou druhy a kategorie vojenských vozidel a způsob schvalování jejich technické způsobilosti.~~

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) druhy a kategorie vojenských vozidel a vojenských pracovních strojů a způsob schvalování jejich technické způsobilosti,
- b) podmínky uznávání osvědčení o schválení typu vojenského vozidla vydaného jiným státem,
- c) technické podmínky, konstrukci a provedení vojenských vozidel a možné výjimky,
- d) předpoklady technické nezpůsobilosti a zákazu provozu vojenských vozidel a
- e) doplňkovou výstroj a vybavení vojenských vozidel.

§ 32a

Pravidelné technické prohlídky, měření emisí vozidel ozbrojených sil a zkoušky určených technických zařízení vozidel ozbrojených sil

(1) Pravidelné technické prohlídky a měření emisí silničních motorových a přípojných vozidel se provádějí podle zvláštního právního předpisu^{14a)}.

(2) Pravidelné technické prohlídky a měření emisí vojenských vozidel, zkoušky určených technických zařízení vojenských vozidel a vozidel ozbrojených sil začleněných k plnění úkolů v zahraničních ~~misích~~ **operacích** se provádějí v zařízeních určených ministerstvem.

(3) V případě, že platnost pravidelné technické prohlídky a měření emisí vozidla ozbrojených sil nasazeného v zahraniční operaci končí v průběhu zahraniční operace nebo během návratu z ní, má se za to, že tato platnost končí posledním dnem šestého měsíce následujícího po dni návratu vozidla ze zahraniční operace.

(34) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob a termíny provádění pravidelných technických prohlídek vojenských vozidel, pravidelných měření emisí vojenských vozidel a zkoušek určených technických zařízení vojenských vozidel.

§ 33

Evidence vozidel ozbrojených sil

(1) Vojenská policie eviduje vozidla ozbrojených sil v registru vozidel, přiděluje jim vojenskou poznávací značku, vydává osvědčení o technickém průkazu vozidla ozbrojených sil a vojenským vozidlům vydává technický průkaz vojenského vozidla. Silniční vozidla jsou vybavena technickým průkazem silničního motorového a přípojného vozidla podle zvláštního právního předpisu^{14a)}.

(2) Registr vozidel není veřejně přístupný a zapisují se do něj tyto údaje:

- a) provozovatel vozidla,
- b) vojenská poznávací značka,
- c) tovární značka, typ a druh vozidla,
- d) ostatní základní technické údaje o vozidle,
- e) datum zápisu a výmazu z registru vozidel.

Oddíl 2

Technická způsobilost vojenských plavidel a jejich evidence

§ 34

(1) Technickou způsobilost vojenských plavidel schvaluje ministerstvo, jestliže ji již neschválil příslušný schvalovací orgán¹⁵⁾.

(2) Ministerstvo eviduje vojenská plavidla ve vojenském plavebním rejstříku

a současně

- a) vydává osvědčení vojenského plavidla,
- b) přiděluje vojenské poznávací znaky.

(3) Vojenský plavební rejstřík není veřejně přístupný a zapisují se do něj tyto údaje o vojenském plavidle:

- a) provozovatel,
- b) poznávací znaky,
- c) druh plavidla, oblast jeho provozu na vodní cestě a účel, pro který je plavidlo určeno,
- d) nosnost, dovolený počet osob a ostatní základní technické údaje,
- e) datum zápisu a výmazu z vojenského plavebního rejstříku.

(4) Do vojenského plavebního rejstříku se nezapíše plavidlo zapsané v jiném plavebním rejstříku.

(5) Technické prohlídky a zkoušky určených technických zařízení na vojenských plavidlech se provádí ve vojenských zařízeních určených ministerstvem.

(6) Ministerstvo stanoví v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů vyhláškou stanoví kategorie vojenských plavidel, schvalování technické způsobilosti a provádění technických prohlídek vojenských plavidel a zkoušek technických zařízení vojenských plavidel.

Oddíl 3

Evidence vojenských letadel a ověřování technické způsobilosti vojenské letecké techniky

Vojenská letecká technika

§ 35

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) vojenským letadlem letadlo, které je určeno k plnění úkolů při zajišťování obrany státu; vojenským letadlem je též vojenský bezpilotní prostředek konstruovaný pro provoz bez pilota na palubě a určený k plnění úkolů při zajišťování obrany státu, jehož maximální vzletová hmotnost přesahuje 20 kg,
- b) typem vojenské letecké techniky shoda konstrukčních a technických vlastností výrobku vojenské letecké techniky, vojenské letadlové části nebo zařízení a vojenského leteckého pozemního zařízení s požadavky stanovenými na bezpečnost létání a ekologii provozu letadla,
- c) výrobkem vojenské letecké techniky letadlo, motor nebo vrtule určené pro vojenské letadlo,
- d) vojenskou letadlovou částí nebo zařízením jakýkoliv přístroj, vybavení, mechanismus, aparatura, příslušenství nebo agregát včetně komunikačního vybavení, které je využíváno nebo určeno k použití při provozu nebo řízení letadla za letu a je vestavěné ve vojenském letadle nebo k němu upevněné; vojenská letadlová část nebo zařízení zahrnuje též část draku, motoru nebo vrtule, řídicí stanice vojenského bezpilotního prostředku a jakéhokoliv dalšího prvku nezbytného k umožnění letu a vojenskou výzbroj používanou u vojenského letadla,
- e) vojenským leteckým pozemním zařízením technické zařízení, které slouží k provozu vojenského letadla, k zajištění letového provozu a zahrnuje též pozemní řídicí stanici, včetně komunikačního spojení,
- f) prototypem zkušební výrobek letadla, letadlové části nebo zařízení, leteckého pozemního zařízení, na kterém se provádí potřebné zkoušky a testy k ověření konstrukce, tvaru a funkce.

§ 35a

Určená vojenská letecká technika může být použita ve vojenském letectví, jen pokud byla ministerstvem posouzena a osvědčena její letová způsobilost, provozní způsobilost nebo uvolnění do provozu a ministerstvem byl vydán souhlas s jejím použitím ve vojenském letectví. Náklady spojené s posouzením a osvědčením způsobilosti určené vojenské letecké techniky hradí žadatel.

Vojenský letecký rejstřík České republiky

§ 35b

(1) Vojenská letadla jsou evidována ve vojenském leteckém rejstříku České republiky (dále jen „vojenský letecký rejstřík“), který vede ministerstvo.

(2) Vojenský letecký rejstřík není veřejně přístupný a zapisují se do něj letadla ozbrojených sil, právnických osob zabezpečujících úkoly pro zajišťování obrany státu nebo právnických osob zabývajících se vývojem, výrobou, zkouškami, instalací, údržbou, opravami, modifikacemi anebo konstrukčními změnami letadel určených k plnění úkolů při zajišťování obrany státu anebo právnických osob zabezpečujících úkoly zkušebních a předváděcích letů.

(3) Do vojenského leteckého rejstříku se zapisují tyto údaje o vojenském letadle:

- a) vlastník,
- b) provozovatel,
- c) poznávací značka,
- d) typ a výrobní číslo vojenského letadla a ostatní základní technické údaje,
- e) letadlová adresa, byla-li přidělena,
- f) datum zápisu a výmazu z vojenského leteckého rejstříku.

(4) Do vojenského leteckého rejstříku může být zapsáno pouze letadlo, které není zapsáno v jiném leteckém rejstříku.

(5) Zápisem do vojenského leteckého rejstříku se letadlo stává vojenským letadlem a získává státní příslušnost České republiky.

(6) Vojenská letadla zapsaná do vojenského leteckého rejstříku se označují národním rozlišovacím znakem nebo státní vlajkou, poznávací značkou a označením provozovatele. Grafický návrh označení vojenského letadla schvaluje ministerstvo.

§ 35c

(1) Zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku provede ministerstvo na základě žádosti vlastníka nebo provozovatele letadla. Ministerstvo přidělí vojenskému letadlu poznávací značku a vydá osvědčení o zápisu vojenského letadla do vojenského leteckého rejstříku. Poznávací značka vojenského letadla nesmí být zaměnitelná s poznávací značkou jakéhokoliv civilního letadla.

(2) Smlouva o převodu vlastnického práva k vojenskému letadlu nebo smlouva o pronájmu vojenského letadla, kterou dojde ke změně provozovatele, nabývá účinnosti dnem zápisu do vojenského leteckého rejstříku.

(3) Vlastník nebo provozovatel vojenského letadla je povinen ministerstvu ohlásit a doložit změny údajů zapisovaných do vojenského leteckého rejstříku nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

§ 35d

Výmaz zápisu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku provede ministerstvo na základě žádosti vlastníka nebo provozovatele vojenského letadla, ke které musí být připojeny všechny doklady, které ministerstvo k tomuto vojenskému letadlu vydalo, nebo pokud zjistí, že došlo ke změně nebo zániku podmínek stanovených pro zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku. O výmazu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku vydá ministerstvo osvědčení.

Schválení typu vojenské letecké techniky

§ 35e

(1) Typ letecké techniky určený pro plnění úkolů při zajišťování obrany státu schvaluje ministerstvo jako typ vojenské letecké techniky na základě žádosti výrobce, dovozce nebo jiné právnické nebo fyzické osoby. Ministerstvo může uznat typ vojenské letecké techniky schválený jiným státem nebo Úřadem pro civilní letectví.

(2) Ministerstvo pro účely schvalování typu vojenské letecké techniky nejpozději ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení žádosti stanoví

- a) v dohodě se žadatelem předpisy pro schvalování typu vojenské letecké techniky v souladu s mezinárodními smlouvami (dále jen „předpisová základna“) a požadavky ministerstva, na jejichž základě bude typ vojenské letecké techniky schvalován,
- b) lhůtu, do které lze pro schválení typu vojenské letecké techniky vycházet ze stanovené předpisové základny a požadavků ministerstva.

(3) V průběhu schvalování nebo uznávání typu vojenské letecké techniky si může ministerstvo vyžádat provedení zkoušek nebo předložení výsledků ověření shody vlastností výrobku s požadavky stanovenými předpisovou základnou na bezpečnost, ochranu životního prostředí a ekologii.

(4) Ministerstvo schválí typ vojenské letecké techniky na základě výsledků posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky s požadavky stanovenými na bezpečnost vojenské letecké techniky.

(5) O schválení typu vojenské letecké techniky vydá ministerstvo pro výrobek vojenské letecké techniky typové osvědčení, pro vojenskou letadlovou část nebo zařízení souhlas s použitím ve vojenském letectví a pro vojenské letecké pozemní zařízení osvědčení typové způsobilosti. Uzná-li ministerstvo typ vojenské letecké techniky podle odstavce 1 věty druhé, vydá osvědčení o uznání způsobilosti typu vojenské letecké techniky.

Povinnosti výrobce a provozovatele vojenské letecké techniky

§ 35f

(1) Výrobce vojenské letecké techniky je povinen

- a) vyrábět vojenskou leteckou techniku podle typu schváleného nebo uznaného ministerstvem,
- b) sledovat jím vyrobenou vojenskou leteckou techniku v provozu a na základě analýz poruch vojenské letecké techniky vydávat opatření pro udržení nebo obnovení její technické způsobilosti.

(2) Provozovatel vojenské letecké techniky je povinen

- a) vést záznamy o provozu vojenské letecké techniky a předávat výrobcu určené vojenské letecké techniky nejméně jedenkrát ročně informace o provozu této vojenské letecké techniky,

- b) provozovat vojenskou leteckou techniku v souladu s dokumentací schváleného nebo uznaného typu vojenské letecké techniky ministerstvem.

Osvědčení o způsobilosti vojenské letecké techniky

§ 35g

(1) O způsobilosti výrobku vojenské letecké techniky k létání (dále jen „letová způsobilost“), o způsobilosti vojenské letadlové části nebo zařízení k létání (dále jen „uvolnění do provozu“) a o provozní způsobilosti vojenského leteckého pozemního zařízení k zajištění letového provozu (dále jen „provozní způsobilost“) rozhoduje ministerstvo na základě žádosti

- a) výrobce nebo dovozce, jedná-li se o nově vyrobenou nebo dovezenou vojenskou leteckou techniku,
b) provozovatele, jedná-li se o již provozovanou vojenskou leteckou techniku.

(2) Podmínkou schválení letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu je shoda vojenské letecké techniky se schváleným typem a posouzení a ověření jeho letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu. Posuzování a ověřování letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu provádí ministerstvo. Posuzováním a ověřováním letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo posuzováním uvolnění do provozu může ministerstvo pověřit právnickou nebo fyzickou osobu, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(3) Ministerstvo může uznat způsobilost vojenské letecké techniky podle odstavce 1 vydanou jiným státem nebo Úřadem pro civilní letectví. Při uznávání způsobilosti vojenského letadla určeného pro plnění úkolů podle § 14 odst. 1 písm. e) uzná ministerstvo doklady výrobce potvrzující splnění požadavků právních předpisů o ochraně životního prostředí pro hluk při provozu letadel.

(4) O schválení nebo uznání letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu vojenské letecké techniky vydá ministerstvo osvědčení.

Kontroly letové způsobilosti a provozní způsobilosti

§ 35h

(1) Vojenská letadla evidovaná ve vojenském leteckém rejstříku a vojenská letecká pozemní zařízení podléhají kontrolám letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti u ministerstva. Kontrolu letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti může ministerstvo provádět v součinnosti s právnickou nebo fyzickou osobou, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že vojenské letadlo nebo vojenská letecká pozemní zařízení nesplňuje podmínky letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti, zadrží osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení provozní způsobilosti do doby odstranění zjištěných závad letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti.

(3) V případě zjištění trvalé letové nezpůsobilosti vojenského letadla nebo trvalé provozní nezpůsobilosti vojenského leteckého pozemního zařízení rozhodne ministerstvo o odejmutí osvědčení o letové způsobilosti nebo osvědčení o provozní způsobilosti.

Provozování vojenského letadla

§ 35i

(1) Ve vzdušném prostoru České republiky je zakázáno provozovat vojenské letadlo,
a) které nebylo zapsáno do vojenského leteckého rejstříku nebo jiného leteckého rejstříku,
b) které nemá platné osvědčení letové způsobilosti nebo jiný obdobný doklad, nebo
c) jehož technický a provozní stav neodpovídá požadavkům bezpečnosti létání.

(2) Provozovatel vojenského letadla je povinen

- a) udržovat letovou způsobilost vojenského letadla v technickém a provozním stavu odpovídajícím požadavkům bezpečnosti létání,
- b) zajistit přistavení jím provozovaného vojenského letadla ke kontrole letové způsobilosti ve lhůtách stanovených vyhláškou.

(3) Provozovatel vojenského letadla s výjimkou ozbrojených sil je povinen mít po celou dobu provozování vojenského letadla sjednáno pojištění odpovědnosti za škody z provozu vojenského letadla a zapláceno pojistné.

(4) Vojenská letadla zapsaná ve vojenském leteckém rejstříku mohou být provozována jen za podmínek stanovených ministerstvem.

Posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky

§ 35j

(1) Posouzením a ověřením shody vlastností vojenské letecké techniky, posouzením a ověřením letové způsobilosti, posouzením provozní způsobilosti nebo posouzením uvolnění do provozu se rozumí činnosti, kterými se zjišťují, ověřují nebo prokazují vlastnosti vojenské letecké techniky pro účely

- a) schválení typu vojenské letecké techniky,
- b) schválení letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu,
- c) kontroly letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti.

(2) Posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky při vývoji, konstrukci, výrobě, instalaci, zástavbě a provozu může pro potřeby ministerstva provádět právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

Technické prohlídky a zkoušky

§ 35k

Technické prohlídky a zkoušky vojenské letecké techniky a určených technických zařízení na vojenské letecké technice se provádějí v zařízeních určených ministerstvem.

§ 35l

(1) Zkušební létání může provádět armáda, nebo se souhlasem ministerstva právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Ministerstvo může vydat zvláštní osvědčení letové způsobilosti pro

- a) zkušební a předváděcí lety prototypu vojenského letadla,
- b) vojenské letadlo, pro které nebylo dosud vydáno osvědčení letové způsobilosti,
- c) vojenské letadlo, které nespĺňuje podmínky letové způsobilosti v důsledku změny účelu v jeho využívání,
- d) vojenské letadlo, které pozbylo letovou způsobilost.

(3) Ministerstvo může vydat exportní osvědčení letové způsobilosti pro vojenské

letadlo určené k vývozu mimo území České republiky.

(4) Ministerstvo zároveň s vydáním zvláštního osvědčení letové způsobilosti nebo exportního osvědčení letové způsobilosti stanoví omezující podmínky k bezpečnému provedení letu.

(5) Pro letadla nezapsaná ve vojenském leteckém rejstříku ani v jiném leteckém rejstříku vydá ministerstvo na dobu platnosti zvláštního osvědčení letové způsobilosti anebo na dobu platnosti exportního osvědčení letové způsobilosti předběžnou nebo dočasnou poznávací značku.

Zkušební provoz

§ 35m

(1) Zkušební provoz může provádět armáda nebo se souhlasem ministerstva právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Ministerstvo může vydat zvláštní osvědčení provozní způsobilosti za účelem zkušebního provozu pro

- a) prototyp vojenského leteckého pozemního zařízení,
- b) vojenské letecké pozemní zařízení, pro které nebylo dosud vydáno osvědčení provozní způsobilosti,
- c) vojenské letecké pozemní zařízení, které nesplňuje podmínky provozní způsobilosti v důsledku změny účelu v jeho využívání,
- d) vojenské letecké pozemní zařízení, které pozbylo provozní způsobilosti.

(3) Ministerstvo zároveň s vydáním zvláštního osvědčení provozní způsobilosti stanoví omezující podmínky k bezpečnému zajištění zkušebního provozu.

Pověření a osvědčení právnické nebo fyzické osoby

§ 35n

(1) Ministerstvo může právnickou nebo fyzickou osobu

- a) pověřit posuzováním a ověřováním letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu, kontrolou, posuzováním a ověřováním shody vlastností vojenské letecké techniky,
- b) osvědčit k vývoji, projektování, výrobě, zkouškám, instalaci, údržbě, opravám, modifikacím nebo konstrukčním změnám vojenské letecké techniky,
- c) osvědčit k výuce a výcviku na vojenské letecké technice.

(2) Právnická nebo fyzická osoba může být pověřena nebo osvědčena k činnostem podle odstavce 1, pokud

- a) splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem¹³⁾,
- b) má k činnostem potřebné technické a stavebně-technické vybavení,
- c) zajistí, aby uvedené činnosti prováděly odborně způsobilé fyzické osoby,
- d) je držitelem projektové nebo výrobní technické dokumentace s výjimkou činností spočívajících ve vývoji a projektování vojenské letecké techniky.

(3) Právnická nebo fyzická osoba může být osvědčena k výuce a výcviku na vojenské letecké technice, splňuje-li požadavky stanovené v odstavci 2 písm. a) až c) a disponuje-li vojenskou leteckou technikou pro zajišťování výuky a výcviku.

(4) Ministerstvo kontroluje, zda právnická nebo fyzická osoba uvedená v odstavci 1 splňuje a dodržuje požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení.

(5) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že právnická nebo fyzická osoba dočasně nesplňuje požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení, rozhodne o pozastavení platnosti pověření nebo osvědčení do doby odstranění zjištěných závad.

(6) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že právnická nebo fyzická osoba přestala splňovat požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení, rozhodne o odejmutí pověření nebo osvědčení.

Letecká nehoda vojenského letadla a odborné zjišťování jejích příčin

§ 35o

(1) Leteckou nehodou vojenského letadla je událost, při níž v souvislosti s létáním vojenského letadla zapsaného ve vojenském leteckém rejstříku nebo vojenského letadla ozbrojených sil jiného státu, kterému bylo povoleno létání ve vzdušném prostoru České republiky, došlo

- a) k usmrcení nebo poškození zdravích osob,
- b) k poruše či poškození vojenského letadla, které má vliv na jeho letovou způsobilost, nebo
- c) ke zničení nebo zmizení vojenského letadla.

(2) Zjišťování příčin leteckých nehod vojenských letadel provádí ministerstvo.

(3) Ministerstvo je oprávněno k

- a) volnému přístupu na místo letecké nehody vojenského letadla, k vojenskému letadlu a jeho obsahu a k troskám vojenského letadla, za předpokladu, že nehrozí nebezpečí ohrožení života a jsou provedeny záchranné práce složkami integrovaného záchranného systému,
- b) okamžitému nalezení a zkoumání důkazů a kontrole odstraňování trosk vojenského letadla pro účely zkoumání,
- c) okamžitému přístupu a využití záznamů letových zapisovačů a k veškerým ostatním záznamům a informacím týkajícím se provozu vojenského letadla, letiště a orgánů odpovídajících za poskytované služby v souladu s úkolem, který posádka vojenského letadla plnila,
- d) okamžitému přístupu k výsledkům vysvětlení vojenského leteckého personálu a testům provedeným na vzorcích odebraných z jejich tkání, vysvětlením svědků, jakož i jiných osob, souvisela-li jejich činnost s plněním úkolu posádky letadla, zejména řízením jejího výcviku, stanovením a přípravou k úkolu a přípravou vojenského letadla k letu.

Zmocňovací ustanovení

§ 35p

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) podle § 35a určenou vojenskou leteckou techniku, která podléhá posouzení a osvědčení letové způsobilosti, provozní způsobilosti anebo uvolnění do provozu, a vzor souhlasu s použitím vojenské techniky ve vojenském letectví,
- b) podle § 35c odst. 1 náležitosti žádosti o zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku, doklady, které je nutné k žádosti přiložit, a vzor osvědčení o zápisu vojenského letadla do vojenského leteckého rejstříku,
- c) podle § 35d náležitosti žádosti o výmaz vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku a vzor osvědčení o výmazu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku,
- d) podle § 35e náležitosti žádosti o schválení typu vojenské letecké techniky a doklady, které je nutno k žádosti přiložit, způsob posuzování a ověřování shody vlastností vojenské letecké techniky s požadavky stanovenými na bezpečnost vojenské letecké techniky, vzor typového osvědčení, vzor osvědčení typové způsobilosti a vzor osvědčení o uznání

- způsobilosti typu vojenské letecké techniky,
- e) podle § 35f rozsah vedení záznamů o provozu vojenské letecké techniky a rozsah poskytovaných informací o provozu určené vojenské letecké techniky,
  - f) podle § 35g náležitosti žádosti letové způsobilosti, hlukové způsobilosti, uvolnění do provozu a provozní způsobilosti, vzory žádostí a doklady, které je nutno k jednotlivým žádostem přiložit, vzor osvědčení letové způsobilosti, vzor osvědčení hlukové způsobilosti, vzor osvědčení uvolnění do provozu, vzor osvědčení provozní způsobilosti a vzor osvědčení uznání způsobilosti vojenské letecké techniky,
  - g) podle § 35h lhůty a rozsah provádění kontroly letové způsobilosti a provozní způsobilosti,
  - h) podle § 35i odst. 2 písm. b) lhůty pro provedení kontroly letové způsobilosti vojenského letadla,
  - i) podle § 35l vzor zvláštního osvědčení letové způsobilosti a vzor exportního osvědčení letové způsobilosti,
  - j) podle § 35m vzor osvědčení provozní způsobilosti za účelem zkušebního provozu,
  - k) podle § 35n odst. 1 písm. a) vzor pověření k činnostem a podle § 35n odst. 1 písm. b) vzor osvědčení k činnostem,
  - l) podle § 35n odst. 1 náležitosti žádosti o vydání osvědčení k výuce a výcviku na vojenské letecké technice a doklady, které je nutno k žádosti přiložit, a vzor osvědčení o způsobilosti k výuce a výcviku na vojenské letecké technice.

Oddíl 4

Určená technická zařízení

§ 36

Ministerstvo stanoví vyhláškou vymezení určených technických zařízení používaných s vojenskou výstrojí, vojenskou výzbrojí, vojenskou technikou a ve vojenských objektech a provádění zkoušek určených technických zařízení.

Oddíl 5

Schvalování technické způsobilosti vojenských zbraní a munice a jejich evidence

§ 36a

(1) Technickou způsobilost vojenských zbraní a munice, které byly konstruovány, vyrobeny nebo upraveny pro plnění úkolů ozbrojených sil, schvaluje ministerstvo.

(2) Technické prohlídky a zkoušky vojenských zbraní a munice, které jsou používány ozbrojenými silami k plnění jejich úkolů, se provádějí ve vojenských zařízeních určených ministerstvem.

(3) Ministerstvo eviduje vojenské zbraně a munici, které jsou používány ozbrojenými silami k plnění jejich úkolů, ve vojenském centrálním registru zbraní a munice. Vojenský centrální registr zbraní a munice není veřejně přístupný.

Díl 3

zrušen

Oddíl 1

zrušen

§ 37
zrušen

§ 37a
zrušen

§ 37b
zrušen

Oddíl 2
zrušen

§ 38
zrušen

Oddíl 3
zrušen

§ 39
zrušen

Díl 4

Vojenský letecký personál

§ 40

(1) Vojenský letecký personál tvoří fyzické osoby, které jsou držiteli průkazu způsobilosti vojenského leteckého personálu.

(2) Ve věcech vojenského leteckého personálu se postupuje podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

(3) Evidenci vojenského leteckého personálu vede ministerstvo.

(4) Ministerstvo ~~v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů~~ stanoví vyhláškou kategorie vojenského leteckého personálu, jejich kvalifikaci a rozsah odborných znalostí a stanoví vzor průkazu vojenského leteckého personálu.

(5) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou zdravotní způsobilost vojenského leteckého personálu.

Díl 5

Řízení o zdravotní způsobilosti

§ 41

Při řízení o zdravotní způsobilosti řidičů, vůdců vojenských plavidel a vojenského leteckého personálu se postupuje podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾.

ČÁST SEDMÁ
POUŽITÍ VOJENSKÉ ZBRANĚ A ZVLÁŠTNÍCH PROSTŘEDKŮ

§ 42

Použití vojenské zbraně

Použití vojenské zbraně při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby mimo bojovou situaci

(1) Voják v **činné službě** je oprávněn při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby použít vojenskou zbraň **nebo zvláštní prostředky uvedené v § 42a odst. 2**,
a) aby odvrátil přímo hrozící nebo trvající útok vedený proti jeho osobě, útok, který mu bezprostředně hrozí, anebo útok na život nebo zdraví jiné osoby,
b) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený objekt nebo stanoviště, a to po marné výzvě, aby od útoku bylo upuštěno,
c) aby zamezil útěku ozbrojené osoby nebo osoby důvodně podezřelé ze spáchání zvlášť závažného zločinu, kterou nelze jiným způsobem zadržet,
d) je-li třeba zneškodnit zvíře, ohrožuje-li život nebo zdraví osob.

(2) Vojenskou zbraní se pro účely tohoto ustanovení rozumí vojenská střelná zbraň, vojenská zbraň bodná nebo sečná.

(3) Před použitím vojenské zbraně, v případech uvedených v odstavci 1, je voják v **činné službě** povinen, je-li to s ohledem na okolnosti případu možné, vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od útoku nebo útěku, zvoláním "Stůj", "Stůj, nebo střelím" a podle okolností užít i výstražného výstřelu. Při použití vojenské zbraně je voják v **činné službě** povinen dbát nutné opatrnosti, neohrožovat život a nezpůsobit zranění jiným osobám a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(4) Voják v **činné službě** je povinen, dovoluje-li to ohrožení, před použitím vojenské zbraně užít domluvy, napomenutí nebo použít hmatů a chvatů sebeobrany, služebního psa nebo úderu vojenskou zbraní.

(5) Voják v **činné službě** je oprávněn použít některého z prostředků, které jsou uvedeny v odstavcích 1, 2, 3 a 4, který umožňuje splnění povinností a přitom co nejméně ohrožuje život a zdraví osob, proti nimž zakročuje. Zároveň dbá na to, aby tento prostředek byl použit jen přiměřeným způsobem a aby případná škoda nebyla ve zřejmém nepoměru k významu chráněného zájmu.

(6) Při zákroku se nesmí použít vojenská zbraň, úder vojenskou zbraní a služební pes proti ženě, jejíž těhotenství je zjevně patrné, proti osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo nemocí a dítěti, s výjimkou případu, kdy to povaha útoku, který vedou tyto osoby proti chráněnému zájmu, nebo mimořádnost vzniklé situace podle odstavce 1 písm. a) a b) nezbytně vyžadují.

(7) Použití vojenské zbraně, služebního psa, hmatů a chvatů sebeobrany a údery vojenskou zbraní je voják v **činné službě** povinen neprodleně po jejich použití hlásit nadřízenému a sepsat o tom záznam.

§ 42a

Použití zvláštních prostředků

(1) Při vojenském výcviku a plnění úkolů podle § 10 odst. 1 a 2, § 14 odst. 1 písm. a) a b) a § 28 odst. 1 písm. a) je voják ~~z-povolání~~ v **činné službě** oprávněn použít zvláštní prostředky.

(2) Zvláštními prostředky jsou prostředky, které umožní splnit úkol bez použití vojenské výzbroje a jejichž použití je v souladu s mezinárodním právem. Jedná se zejména o slzotvorné prostředky, obušek, pouta, vodní stříkač, zásahové výbušky, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, zastavovací pás a jiné prostředky k násilnému zastavení vozidla, dočasně zneschopňující prostředky, speciální vrhací prostředky, speciální úderné prostředky, mechanické střelné zbraně, výbušniny, speciální výbušné předměty a speciální náloživo.

(3) Voják ~~z povolání~~ v činné službě je povinen používat zvláštní prostředky přiměřeným způsobem a v míře nezbytně nutné ke splnění úkolu.

§ 42b

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Ozbrojené síly mohou při plnění svých úkolů, popřípadě za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo za účelem odstranění bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu na majetku, rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,

b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo

c) provozování radiokomunikačních služeb;

o zahájení rušení informují Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) a územně příslušné operační a informační středisko Integrovaného záchranného systému (dále jen „Středisko“), a to neprodleně.

(2) Ozbrojené síly mohou provádět rušení podle odstavce 1 rovněž při vojenském výcviku, přičemž ohlásí Úřadu a Středisku toto rušení v přiměřené lhůtě předem. Za účelem odstranění nebo zmírnění dopadů ohlášeného rušení může Úřad stanovit podmínky tohoto rušení.

(3) Kontrolu rušení prováděného podle odstavců 1 a 2 vykonává Poslanecká sněmovna prostřednictvím kontrolního orgánu zřizovaného podle zákona o Policii České republiky²³⁾.

(4) Kontrolu podle odstavce 3 provádí kontrolní orgán v příslušných útvarech armády po předchozím vyrozumění ministra. Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně jednou ročně zprávu o rušení prováděném podle odstavců 1 a 2 a dále též na jeho žádost informace o tomto rušení. Tím není dotčeno právo kontrolního orgánu požadovat informace a účast na jednání kontrolního orgánu od jiných osob.

ČÁST OSMÁ

NÁHRADA ŠKODY

§ 43

(1) Za škodu osobě, která poskytla pomoc ozbrojeným silám nebo vojákovi při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby nebo vojenskému policistovi anebo vojákovi vojenského zpravodajství na jeho žádost nebo s jeho vědomím, (dále jen "poškozený") odpovídá stát. Stát se odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(2) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady této škody podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾.

(3) Za škodu, kterou osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou ozbrojeným silám nebo vojákov, odpovídá stát.

(4) Za škodu způsobenou ozbrojenými silami nebo vojákem v souvislosti s plněním úkolů stanovených tímto zákonem odpovídá stát; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(5) Náhradu škody poskytuje v zastoupení státu ministerstvo.

(6) Pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v této části zákona zvláštním právním předpisem²⁰⁾.

ČÁST DEVÁTÁ

VEDENÍ VOJENSKÝCH EVIDENCÍ

§ 44

(1) Vojenskou evidencí se rozumí shromažďování, zpracovávání a uchovávání osobních údajů²¹⁾ a údajů o vojenském materiálu, které souvisejí s plněním úkolů ozbrojených sil.

(2) Údaji o vojenské technice se rozumí údaje uvedené v § 33 odst. 2, § 34 odst. 3 a § 35b odst. 3.

(3) Ministerstvo vede vojenskou evidenci o osobních údajích **strojníků, cvičitelů strojnického výcviku, zkušebních komisařů ženijního vojska**, vůdců vojenských plavidel a vojenského leteckého personálu a údaje o vojenské technice uvedené v § 34 odst. 3 a § 35b odst. 3.

(4) Vojenská policie vede vojenskou evidenci řidičů ozbrojených sil, vojenských zkušebních komisařů řidičů a údaje o vojenské technice uvedené v § 33 odst. 2.

(5) Vojáci a občanskí zaměstnanci orgánů uvedených v odstavcích 3 a 4 jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili ve vojenské evidenci. Tato povinnost trvá i po skončení služebněprávního vztahu nebo pracovněprávního vztahu.

ČÁST DESÁTÁ

ZÁLOHY NA POBYT A ČINNOST PŘÍSLUŠNÍKŮ OZBROJENÝCH SIL V ZAHRANIČÍ A NA POŘÍZENÍ VOJENSKÉHO MATERIÁLU A SLUŽEB

§ 44a

(1) Příslušníkům ozbrojených sil se k financování jejich pobytu a činnosti v zahraničí podle § 10 odst. 2 poskytuje záloha, kterou jsou povinni vyúčtovat v termínu stanoveném ministerstvem.

(2) Ministerstvo může při pořizování vojenského materiálu strategického významu poskytovat dodavatelům zálohy na období delší než období jednoho čtvrtletí. Zálohy musí být vyúčtovány v termínu stanoveném ministerstvem.

ČÁST JEDENÁCTÁ

RIZIKOVÝ PŘÍSPĚVEK

§ 44b

Občanskému zaměstnanci, který se podílí na zabezpečení úkolů ozbrojených sil v zahraničí podle § 10 a který je vyslán na pracovní cestu k výkonu práce do místa, v němž probíhá zahraniční operace, náleží rizikový příspěvek ve výši 700 až 3 500 Kč denně. Výši příspěvku v závislosti na míře rizika, intenzitě a době působení stanoví pro konkrétní zahraniční operaci ministr.

ČÁST JEDENÁCTÁ DVANÁCTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 45

Zrušuje se:

Zákon č. 20/1990 Sb., o zřízení Správy ochrany prezidenta Československé socialistické republiky a o Hradní stráž Čkoslovenské socialistické republiky.

§ 46

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1999.

---

¹⁾ Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I.), sdělení č. 168/1991 Sb.

²⁾ § 4 odst. 4 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb.

³⁾ § 75 odst. 5 až 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

⁴⁾ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

- ⁵⁾ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁾ ~~Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.~~
- ⁸⁾ Například zákon č. 221/1999 Sb., zákon č. 220/1999 Sb.
- ⁹⁾ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů.
- ¹⁰⁾ Například zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.
Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
- ¹¹⁾ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- ^{14a)} ~~Například zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.~~
- ¹²⁾ Zákon č. 221/1999 Sb.
- ¹³⁾ Například zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 310/2006 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{13a)} Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁴⁾ § 3 písm. k) zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění zákona č. 39/1995 Sb.
- ^{14a)} Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 302/2001 Sb., o technických prohlídkách a měření emisí vozidel, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁵⁾ Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.
- ¹⁸⁾ Zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).
- ¹⁹⁾ § 116 až 125 zákona č. 221/1999 Sb.
- ²⁰⁾ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ²¹⁾ Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.
- ²²⁾ Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů.
- ²³⁾ § 98 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁴⁾ **§ 1 odst. 4 zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování, ve znění zákona č. .../2015 Sb.**
- ²⁵⁾ **§ 20 a násl. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.**